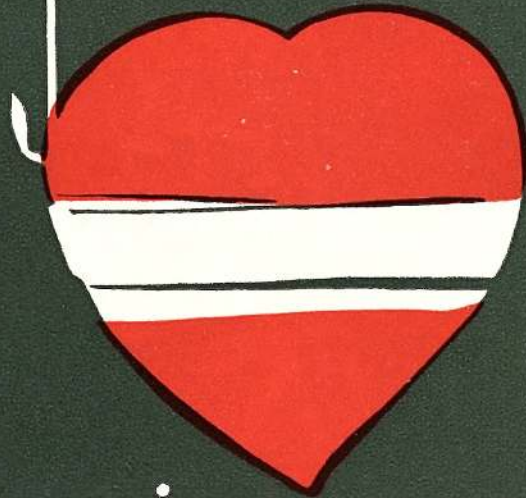

KIZILAY DERGİSİ

TÜRKİYE KIZILAY
D E R N E Ğ İ

**TURİZME HİZMET
TÜRK EKONOMİSİNE HİZMETTİR**

[illegible]

KERVANSARAY A.Ş. MOCAMP ŞEBEKESİNDEN İSTANBUL KARTALTEPE MOCAMP'ında BİR TURİST AİLESİ

EN İYİ MOCAMPLAR TÜRKİYEDE

Mamketimizizi ziyaret eden turistlerin hemen hepsi görüŖlerini aynı noktada birleŖtiriyorlar. "Kervansaray A Ŗ. Mocamları kaldığımız Avrupa meketleleri kampinglerinden her bakım- dan üstün tesislerdir Bize gösterilen misafir- perverlikten de büyük memnunluk duyuyaktayız. AŖağıda turist misafirlerin birkaçının yazmış olduğı izlenimlerin tercümesini bulacaksınız.

- 1 Ziyaret ettiğimiz en iyi kamp
- 2 Bu yerde kamp kurmak insana zevk veriyor
- 3 Aramız itina - organizasyon nezaket - çok iyi...
- 4 Yedi aydır Avrupa'da gördüğümüz en iyi kamp
- 5 Hakikaten Avrupa da gördüğüm en güzel kamp..

Bunun gibi daha pek çoklarını, Mocampları-
mıza uğratarak şeref defterlerinde bizzat tet-
kik edebilirsiniz

Hızla gelişmekte olan turizm endüstrimize paralel olarak BP Petrolleri A.Ş., kurmuş olduğu Kervansaray A.Ş.'nin Mocamp şebekesi ve park sahalarıyla iki yıldan beri binlerce turisti misafir etmektedir. BP Petrolleri A.Ş., çeşitli Avrupa memleketlerine gönderdiği onbinlerce broşür, afiş ve pankartla desteklediği turizm kampanyası ile bu yıl 35 000 turisti Türkiye'nin kendine has misafirperverliği ile ağırlamaktan sonsuz bir gurur duymaktadır..

TURİZM ENDÜSTRİMİZ HİZMETİNDE

KIZILAY DERGİSİ

SAHİBİ : Türkiye Kızılay Derneği adına Genel Başkan : MECDİ S. SAYMAN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : Nihat AŞAR

TEKNİK MÜDÜR : Seyfeddin Orhan ÇAĞDAŞ

Dizildiği ve basıldığı yer : AJANS - TÜRK MATBAASI / ANKARA

Dergimizin yıllık abone bedeli 60 liradır. İlanlar özel tarifeye tâbidir. İsteyenlere tarife gönderilir.

Dergi her ayın 25 inde yayınlanır, Basın Ahlâk Yasasına uyar.

KIZILAYIN 98. YILINDA GELEN TELGRAFLAR

Türkiye Kızılay Derneğinin 98. Kuruluş Yıldönümü dolayısıyla yurdun dört bucağından Kızılay Genel Merkezi ile Genel Başkanlığına birçok tebrik telgrafları ve mektupları gelmiştir. LİG Genel Başkanı BARROSO ve Genel Sekreteri Henrik BEER de 105 dernek adına gönderdikleri telgrafla Kızılay'ın 98. Yıldönümünü kutlamışlardır.

Öte yandan Millî Eğitim Bakanı Orhan Dengiz, 98. kuruluş yıldönümü dolayısıyla, düzenlenen basın toplantısı ile geleneksel aşocağı yemeğine katılamayacağını belirten kısa telgrafında şöyle demektedir :

«Kutsal Derneğinizin 98. yıldönümü dolayısıyla tertiplediğiniz basın toplantısı ve aşevinizdeki geleneksel öğle yemeğine Amerika seyahatim dolayısıyla katılamadığım için üzgünüm. Nâzik dâvetinize teşekkür eder, saygılarımı sunarım.»

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Hayrettin Vardar da Genel Başkan Vekili Mehmet Nomer'e şu telgraftı göndermiştir :

«Adınıza, Beyoğlu Şubesinin düzenlediği 98. kutlama törenine katıldığımı arz ile şahsım ve arkadaşlarımı adına hürmetlerimin kabulünü rica ederim.»

Kızılay Elâzığ Şubesi Başkanı Zeki Özturhan da çektiği telgrafında şöyle demektedir :

«Derneğinizin idrâk etmekte olduğu 98. kuruluş yıldönümü dolayısıyla kıymetli şahsınızda bütün Kızılaycı arkadaşlarıma çalışmalarında başarılar diler, en derin saygılarımı sunarım.»

Kızılay Söke Şubesi Başkanı Aysel Kertmen de şu telgraftı çekmiştir :

«Türkiye Kızılay Derneğinin 98. kuruluş yılını kutlar, gelecek çalışmalarında hayırlı başarılar dileriz.»

Kızılay Beyoğlu Şubesi Başkanı İsmail Kösem de şu telgraftı yollamıştır :

«98. kutlama törenimize Yugoslav hemşirelerini davetlerinizle törenimize iştirâk ettirmenize Beyoğlu Şubesi İdare Heyeti adına en derin sevgi ve saygılarımı sunarım.»

Kızılay Balıkesir Merkez Şubesi Başkanı Nazmi Mutlu da aşağıdaki telgraftı göndermiştir :

«Derneğinizin kuruluş yıldönümünü kutlar, çalışmalarınızda başarılar dileriz.»

Veremle Savaş Derneği Başkanı Vecihi Ersun da şu telgraftı göndermiştir :

«Derneğimiz adına kardeş Kızılay Derneğinin mutlu kuruluş yıldönümünü candan kutlar, bu aziz müessesenin muhterem ve idealist ellerinizin yücelteceği daha parlak istikballerde ebediyete ulaşmasını temenni ederim.»

İstanbul Dispanserinde Hemşire Catherine Rabatel de şu telgraftı çekmiştir :

«Türk Kızılay'ının kuruluşunun yıldönümü dolayısıyla samimi tebriklerimi sunuyorum.»

«105 kardeş dernek adına 98. yıldönümünüz münasebetiyle en sıcak tebriklerimizi iletiriz. Türkiye Kızılay Derneği'nin yıllar boyunca büyümesi herkes için bir nümunedir. Her zaman destekleme azminiz şükranla karşılanmaktadır. Devamlı surette istikbalde de başarı ve saadet temenni ederiz.

BARROSO
Lig Genel Başkanı

HENRİK BEER
Lig Genel Sekreteri

Kızılayın 98. kuruluş yıldönümü dolayısıyla yapılan basın toplantısında Genel Başkan Vekili Av. Mehmet Nomer'in yaptığı konuşma

Kızılay Uygar Bir Millete Yakışır Seviyeye Geldi

KIZILAY GENEL BAŞKAN VEKİLİ
AV. MEHMET NOMER, 11 HAZİRAN
1966 CUMARTESİ GÜNÜ SAAT 10.30
DA KIZILAY GENEL MEKEZİNDE
YAPTIĞI BASIN TOPLANTISINDA
DERNEĞİN KURULUŞU VE ÇALIŞ-
MALARI HAKKINDA AŞAĞIDAKİ KO-
NUŞMAYI YAPMIŞTIR:

Mensup olduğum Kızılay Demegi adına bu basın toplantısını müsaadenizle açıyorum. Bugün, 11 hazirandır. 11 haziran 1868 senesinde Türkiye Kızılay Derneğine vücut veren teşekkül resmen meydana gelmiştir. O itibarla Kızılaycılar için ve halkımız için mutlu bir gün olan bu günde sizleri davet ettik. Lütfen davetimize icabet etmiş bulunduğunuz için sizlere Kızılay Derneğinin ve şahsımın teşekkürlerini sunarım. Sizler vasıtasıyla faziletli yardım-sever Türk halkına Derneğimizin faaliyetleri hakkında en kısa çizgileriyle bilgi sunmak istiyorum. Toplantının maksadı budur. Teşrif buyurmuş olduğunuz için tekrar tekrar teşekkür ederim

Kızılay, Kızılaç amaçları hakkında basınımızın güzide mümessillerine uzun boylu malumat arz etmeyi lüzumlu görmüyorum. Bunları hepimiz meşgaleleriniz itibarıyla ben-den daha iyi biliyor mevkiidesiniz. Yalnız müsaade buyursanız bu bahiste birkaç söz söylemek ve Kızılaycılık amaçlarımı belirtmek isterim. Hepinizin bildiği veçhile insanı insan eden vasıfların başında diğer insanlara karşı sevgi beslemesi gelir. Bu sevgi hissidir ki, insanı şefikâne harekete sevkeder ve başkalarının elemelerini ve ıstıraplarını paylaşmaya ve insanı o vaziyette bulunan diğer hem-cinslerine yardıma koşmaya yöneltir. Demek oluyor ki, Kızılaycılık prensiplerinin başında bu insanı ulvileştiren yüksek hisler bulunmaktadır. Diğer bir unsur da zarurete, yoksulluğa düşen, sakat kalan insanların hâcıl mevkilerinden kendilerini kurtarmak, onlara insan haysiyetini tam mânâsıyla tathirabilmek için insan haysiyetini koruyucu tedbirler almaktır. Bu da Kızılaycılığın prensipleri ve fikirleri arasında yer alır. Eugün beşeriyet bu merhaleye yükselmiştir. Fakat bu çetin mücadeleler sonunda olmuştur. Bilhassa harplerde düşman askerlerine, yaralılarına, esirlerine pek fena muameleler edilmekteydi. Bunu gören mütefekkir insanlar bundan elem ve ıstırap duymaktaydılar. İlk defa batı âleminde bu hissi, bu ulvî hissi dile getiren şahıs Hugo Gruçyüs denilen hukuk bilgini olmuştur. Hugo Gruçyüs harpte yaralanan ve esir düşen askerlere de,

bunların muharebe dışında kalmış olmaları hasebiyle insani hislerle muamele edilmesi lüzumunu mütalâa etmiştir. Sonra aynı noktadan hareket eden Jan Jak Russo muharebede esir düşen, yaralanan kimselerin artık harp sathı dışında kalmaları itibarıyla bunlara hüsnü muamele edilmesinin uygun olacağını mütalâa etmiş ve diğer mütefekkirler de harpte yaralanan ve esir düşenlere yaralı ve esirlere yardımda bulunanlara insani muamele yapması lüzumunu müdafaa etmiştir. Sene 1859'dur. Fransızlar ve İtalyanlar Avusturyalılara karşı Lombardiya'da Solferine şehri civarında bir muharebeye tutuştular. Bu muharebede 40 bin yaralı ve hasta tasavvuru imkânsız işkenceye ve me-zalime mâruz kalmıştı. O zaman 30-34 yaşlarında bir hekim olan Henri Dunant bundan ziyadesiyle müteessir oldu ve biri general olmak üzere daha 4 arkadaşının iltihakı ile bugünkü modern Kızılay ve Kızılaçların esasları olan bir cemiyeti 1863 senesinde vücuda getirdi. Bu cemiyet teşekkül ettikten sonra gerek İsviçre Hükûmeti ve gerek Fransız Hükûmeti insani hislerle hareket eden ve harpte yaralıları ve esirlere hüsnü muamele edilmesini şâir edinmiş olan bu cemiyete yardım ettiler. 1864'de ilk defa 16 devletin katılmasıyla Cenevre'de bir konvansiyon aktedildi. Maateessüf o zaman bizim hükûmetimiz Osmanlı İmparatorluğu bu konferansa dahil olmadı. Fakat, 1865'de bu konferansa dahil oldu, konvansiyonu imza etti. O sırada Osmanlı İmparatorluğunda Dr. Aziz Bey isminde albay rütbesinde bir zat vazife görmekteydi. Bu, esirlere, yaralıları yardım için Paris'te toplanan bir konferansa hükûmet adına iştirâk etmişti. Avdetinde orada kendisine yapılan telkinleri de gözönünde tutmak suretiyle 1867 senesinde bir cemiyet teşkiline başladılar. 1868 senesinin haziran ayında da bu cemiyet resmen teşekkül etti ve faaliyete başladı.

Osmanlı adı sizlere dağıtılmış olan veya dağıtılacak olan broşürde yazılı olduğu gibi Osmanlı Mecruhını Askeriye Muavenet Cemiyeti idi. Kurucuları arasında ismini arzettığım bu albay, ki profesördür aynı zamanda, Dr. Marko Paşa, Kırımlı Aziz Bey, o da doktordur ve Serdârı Ekrem Ömer Paşa ismindeki zatlar vardı. Kızılay Derneği bu suretle teşekkül ettikten sonra büyük terakkiler kaydetti. 1877'de Türk - Rus Harbinde ilk defa bugün bizler için mukaddes bir amblem olan Kızılay amblemini kullandı. 1896'da Tesalya'da Türk - Yunan Muharebesi cereyan etmişti. Bu muharebeye Kızılay Cemiyeti 9 seyyar harp hastanesi ile iştirâk etti. Kırım Muharebelerinden sonra İstanbul'da yaralı askerlere muavenet hususunda elinden gelen bütün gayretleri gösterdi. Bu suretle memleket dahilinde kendisine Kızılay olarak terettüp eden vazifeleri ola-

bildiği kadar mükemmel surette yerine getirmeye çalışan Hilâli-Ahmer Cemiyeti —Kızılay Cemiyeti— bilâhare yine broşürde yazılı olduğu gibi bu tarihte amblemi kullandı-ğı 1877 tarihinde Hilâli-Ahmer Cemiyeti adını aldı. 1923'-de Türkiye Hilâli-Ahmer Cemiyeti ünvanına tebdil etti. Sonra da Türkiye Kızılay Cemiyeti, en nihayet 1947'den bu yana da Türkiye Kızılay Derneği ünvanını aldı. Şimdi, bu tarihi gelişimi ana hatlarıyla kaydettikten sonra yine tarih içerisinde Kızılay'ın faaliyetlerinden müsaade buyurursanız bir nebze bahsetmek isterim.

Türkiye Kızılay Derneği Balkan Harbinde büyük hizmetler etmiştir. Trablusgarp Savaşlarında oraya hastane göndermiştir. İlâc yardımında bulunmuştur. Umumi Harp esnasında da bu yardımları devam etmiştir. Yaşlı olanlar hatırlarlar, bilhassa Umumi Harp sırasında aşocakları açmak suretiyle de Hilâli-Ahmer Cemiyeti yani Türkiye Kızılay Derneği büyük faaliyetlerde bulunmuştur. İstiklâl Harbi esnasındaki faaliyeti ise Türk tarihine layık olduğu ehemmiyetle kayıt ve işaret olunmuştur. Şimdi bugün Türk halkının büyük desteğine mazhar olan Derneğimiz diğer ülkeler Kızılay ve Kızılhaçlar teşkilâtına muvazi ve hattâ birçoklarından ileri bir seviyede deruhte ettiği amaçların tahakkuku uğrunda çalışmaktadır. Şunu hatırlınızda tutmak icap eder ki, Türkiye Kızılay Derneği tüzüğünde faaliyet zamanla mukayyet olmıyan bir dernek diye kaydolunmuştur. Bu tavsif biraz eksiktir. Çünkü Türk halkının yardımseverliği, insani duyguları o kadar yüksektir ki onu Türkiye Kızılay Derneği'nin varlığı zamanla değil imkânla da mukayyet değildir diye tasrih etmek ve tashih etmek lâzımdır. Allah korusun, herhangi bir âfet, felâket veya harp ânında bütün ihtiyatları da tükendiği bir anda ertesi günü necip milletimizin daha büyük imkânlarla Kızılay Derneği'ni teçhiz edeceğinden hiç şüphe etmiyoruz. Başlangıçta hastalara, harp esirlerine, harpte yaralananlara ve zarurete düşenlere yardım maksadiyle kurulmuş olan bu dernek benzeri medenî memleketlerdeki dernekler hüviyetine bürünmüş, tâbir caizse, bugün bir fukaraseverler, fukaraperverler derneği olmak hüviyetinden çıkarak artık millî ve beynelmîlî sahada mediko-sosyal hizmetler ifa eden bir uygar millete yakışır en yüksek vasıfları nefsinde toplamış bir cemiyet hüviyetine gelmiştir. Binaenaleyh bu çizdiğim tablo üzerinde yine müsaade buyurursanız Cemiyetimizin faaliyet sahaları hakkında kısa malûmat arzedeğim.

Kızılaycılık prensiplerinden birisi yardım işlerinde Kızılay alâkasını milliyet, renk, akide, mezhep tefrik etmeden mustarip beşeriyetin hizmetine, yardımına tahsis etmektedir. Cemiyetimiz iftiharla söyleyebiliriz ki dünyanın neresinde ne felâket olursa olsun ya bir çuval mercimek göndermediği takdirde veya sempatisini diğer benzeri teşekküllerden evvel mustarip insanlığın hizmetine arz etmektedir. Bu itibarla halkımızdan gördüğümüz bu teşvik neticesinde vâsıl olduğumuz bu mertebeden biz Kızılaycılar iftihar etmekteyiz.

Cemiyetimiz bu dış yardımları tahakkuk ettirebilmek için elinden gelen imkânları kullanmakta, diğer Kızılay dernekleri ile vücuda getirdiği Lig'den aldığı ilk işaret üzerine harekete geçmektedir.

Size dış yardım mevzuunda yakın tarihlerden misâller verebilirim. Üsküp'te büyük bir zelzele oldu. Türkiye Kızılay Derneği diğer Kızılay ve Kızılhaçlardan evvel kuvvetli bir teçhizatla harekete getirdiği 50 yataklı bir hastaneyi yiyecek ve ilâc yüklü olarak oraya gönderdi. Mustarip Üsküplü halkın hizmetine tahsis etti. Bunun uyarındığı memnuniyet hissinden dolayıdır ki geçen cumartesi günü Üsküp'ten bir heyet Kızılaycılar, Kızılhaç erkânı ve politika adamlarından mürekkep bir heyet Derneğimizi ziyaret ederek ilk defa bu yardımı kendilerine ulaştırdığımız için Yugoslav Kızılhaç Teşkilâtının ve orali insanların teşekküllerini bize ilettiler. Pakistan ve Hindistan arasında cereyan eden silâhlı çarpışmada da Pakistan halkının yaralılarına, hastalarına ilk yardımı ulaştıran Türkiye Kızılay Derneği'dir. Bunu da hatırlarsınız. Bu dış yardımlara muvazi olarak memleketimiz dahilinde de fukaralıkla, tabii âfetler neticesinde yoksul kalan, zarara uğrayan halkla yakından büyük bir hassasiyetle Kızılay Derneği meşgul olmakta, onların elem ve ıstıraplarını gidermeye çalışmak-

tadır. Türkiye Kızılay Derneği'nin sıhhi sahada yapmış olduğu hizmetler ilk yardım kursları açmak, evde hastabakıcı kursları tertip etmek suretiyle halkı da sıhhi yardım hususunda uyanık halde tutmak amacını takip etmektedir. Hükümetin salgın hastalıklarla mücadelesine de elinden geldiği imkânlarla yardım etmektedir. Dışarıdan ithal ettiği ilâçlarla salgın hastalıkları önlemeye uğraşmaktadır. Ayrıca memleketimizde ilk defa kan ilminin icaplarına uygun olarak kan merkezlerini Türkiye'nin muhtelif yerlerinde kuran bu teşkilâtın öncülüğünü yapan da Türkiye Kızılay Derneği'dir. Ayrıca dış yardımlar bahsinde zikretmedim. Çünkü doğrudan doğruya bizi alâkadar ediyor. Kıbrıs'a yaptığımız yardımlar da hepimizin malûmudur. Bütün bunlardan başka Türkiye Kızılay Derneği, Kızılay umdelerini benimsemiş bir gençliğin yetişmesine de çalışmaktadır. Binaenaleyh Kızılay gençlik kolları açılmıştır. Mekteplerde bu teşkilât sayesinde gençlerimize ilk, orta ve lise talebelerine Kızılay prensipleri öğretilmekte, ayrıca açılan kamplarda da bunların hem fikri ve hem bedenî gelişmelerine Millî Eğitim Bakanlığı ile de teşriki mesai edilmek suretiyle çalışılmaktadır. Türkiye'nin muhtelif yerlerinde aşocağı işletilmektedir. Ayrıca yoksul talebelere burs vermektedir. Harpte ve büyük bir felâket ânında memleketin ihtiyacı olan 10.000 yataklı harp hastanelerini de hizmete âmade bir vaziyette hazır bulundurmaktadır. Tekrar bu toplantıya tesrif buyurmuş olduğunuz için sizlere teşekkür ederim ve sizler vasıtasıyla da Türk halkına Kızılay Derneği'nin minnet ve şükranlarını ulaştırmak isterim. Çok teşekkür ederim.

ORTADOĞU ve KUZEY AFRIKA KIZILAY DERNEKLERİ BÖLGESEL SEMİNERİ ÇOK OLGUN BİR HAVA İÇİNDE GEÇTİ

Seminerin açılışında Başbakan H. Zeghrari Kırılın hitabesini okuyor.

Ortadoğu ve Kuzey Afrika Kızılay Dernekleri Bölgesel Semineri 23 Mayıs'da Fas'ın merkezi Rabat'da çalışmalarına başlamış ve seminer 28 Mayıs akşamı sona ermiştir. Tur Hassan (Hassan Kulesi) Otelinin büyük salonunda kurulan seminere Fas, Cezayir, Suudi Arabistan, Irak, İran, Ürdün, Küveyt, Lübnan, Suriye, Sudan, Tunus ve Türkiye ulusal dernekleri katılmışlardır. Afganistan, Birleşik Arap Cumhuriyeti ve Libya ulusal dernekleri seminere temsilci göndermemiştir. Fas Kızılayı eyalet komiteleri de seminerde ayrıca temsil edilmişlerdir.

Seminere İspanya, Fransa, İsveç ve İsviçre Kızıllaçları adına müşahitler katıldığı gibi toplantıya uluslararası teşekküllerden yediside müşahitler göndermiştir. Seminerde Uluslararası Kızıllaç Komitesini Ortadoğu ve Kuzey Afrika Dairesinin sorumlusu M. Pierre Gaillard, Kızıllaçlar ve Kızıllaçlar Birliği'ni de Genel Sekreter M. Henrik Beer, Birlik Genel Vezne üyesi Baron van Zeeland ile Sağlık Eğitimi Müşaviri Madam Annette Le Meitour-Kaplan temsil etmişlerdir. Seminer bürosünün sevk ve idaresini Birlik gönderdiği tecrübeli asistanlarla desteklemiştir.

Otelin geniş bahçesinde seminere katılan her ulusal derneğin çalışmalarına dair gönderdiği fotoğraflar, afişler, pankartlar, grafikler, dergi ve broşürler bir sergi halinde tanzim ve teşhir edilmiştir. Sergide yer alan gençlik kamplarımızın renkli resimleri ve afişlerimiz pek beğenilmiştir.

Seminerin Açılışı :

Seminer 23 Mayıs pazartesi günü saat 10'da Fas Kızılayı Başkanı Altes Prenses Lalla Malika'nın huzurunda Fas Kıraltı Majeste Hassan II'nin bir mesajı ile Mohammed V Ulusal Tiyatro binasında açılmıştır. Başbakan Hamed Zeghrari tarafından okunan bu mesajda Majeste Kıraltı, uluslararasıda müşterek bir sorumluluk terbiyesinin yaratılması ve yeni emniyet ve anlayış bağları kurulması lüzumuna bilhassa işaret ederek Kızılay ve Kızıllaçların hizmetlerini takdirlle anmıştır.

Bundan sonra Fas Kızılayı Başkan-Delegesi Doktor Hadj Ahmed Djebli Elyadouni delegelere hitap ederek hoş geldiniz, demiş ve Fas Kızılayı Derneği'nin Majeste Kıraltı Hassan II'nin yüksek himayeleriyle duyduğu iftiharını tebâriiz ettirerek seminere katılan Kızıllaç ve Kızılay âleminin belirli şahsiyetlerini say-

gıyla selâmlayarak ulusal dernekler için, ümid dolu yeni bir devrenin dâima gelişme göstermesini ve bahtiyarlık içinde geçmesini dilemiştir.

Birlik Genel Sekreteri Henrik Beer, bu birinci seminere himayelerini esirgemeyen Majeste Kıraltı Hassan II'ye, Birliğin şükranlarını ifade etmiş ve nazik davetinden dolayı Altes Prenses Lalla Malika'ya hararetle teşekkür etmiştir.

Seminerde Yeralan Konular :

Seminerde aşağıda sayılan konular görülmüştür. Her takdim ve tahlil görevini bir ulusal dernek temsilcisi üzerine almış ve konu üzerinde geniş bir konuşma açılmıştır :

- Bir ulusal derneğin kuruluş ve teşkilâtı,
- Bir ulusal derneğin finansmanı,
- Ulusal dernekler için haberleşmenin büyük destek ve faydası,
- Kızılay alâmetinin yönü ve açıklığı,
- Çalışmalarda Uluslararası Kızıllaç Komitesinin ve ulusal derneklerin rolü,
- Çalışmalarda felâkete uğrayanlara yardım,

Seminerde Başkanlık Divanı.

- Âfet ve felâketlerde yardımda plânlı hareket ve koordinasyon,
- Hac mevsiminde ulusal derneklerin mediko-sosyal sahadaki çalışmalarında işbirliği,
- İlk yardım programı,
- Sağlık eğitimi,
- Gençlerin, Kızıllaç, Kızılay, Kızılların ve Güneş Dernekleri çalışmalarına katılımları,
- Çalışma ve yardımlarda müşterek bir plân meydana getirmek amacıyla mü-nazara.

Bir ulusal derneğin kuruluş ve teşkilâtı konusu Fas Kızılayı Başkanvekili Doktor Driss Kabbaj tarafından arapça olarak takdim edilmiştir. Beş yıllık gelişme programı tatbikatına dayanan pilot tecrübe devresi geçiren Fas Kızılayı'nın bu konuyu takdim etmesi Kızıllaçlar, Kızıllaçlar Birliği tarafından istenmiştir.

Bir ulusal derneğin finansmanı konusu malî konularda tecrübeleriyle temayüz etmiş Baron van Zeeland tarafından ele alınmış ve Birlik Genel Vezne üyesi ulusal dernekler bütçelerinin gelir sağlama yönünden nasıl korunabileceğini çeşitli sistemlere dayanarak anlatmıştır.

Ulusal dernekler için haberleşmenin büyük destek ve faydası hakkında Lübnan Ulusal Derneği Başkanı tarafından fransızca hazırlanmış bir etüdü yine Lübnan temsilcisi Merkez Komitesi üyesi Madam Elly Nucho tarafından okunmuştur.

Tunus Delegesi Teklifini Açıkladı :

Kızılay alâmetinin yönü ve açıklığı konusu Tunus, Türkiye ve Cezayir temsilcileri tarafından tartışılmıştır. 1965 yılında Viyana'da yapılan bölge toplantısında Kızıllaçların tek alâmet üzerinde birleşmeleri teklifini yapan ve bu mü-nasebetle Rabat Semineri gündemine girmiş bulunan bu konu yine Tunus Kızılayı temsilcisi ve Genel Sekreteri Salâh Boulakbèche tarafından takdim edilmiştir. S. Boulakbèche konunun bugüne kadar geçirdiği çeşitli safhaları anlatarak elde mevcut bilgilere temas etmiş ve Kızıllaçlar için tek alâmette birleşme fikri taraftar kazanacak olursa bu alâmetin en eski Kızılay Derneği olan Türkiye Kızılayı'nın alâmetinde bulunan hi-

lâlin aynen alınması ve yön bakımından da Türkiye Kızılay'ının kullanış tarzını kabulü gerekeceğini söylemiştir.

Genel Başkanımızın Konuşması :

Seminerde Derneğimizi temsil eden Genel Başkanımız Mecdi S. Sayman söz alarak Türkiye Kızılay Derneği'nin bu konudaki düşünce ve görüşlerini şu konuşması ile anlatmıştır :

«Kuruluşu 11 Haziran 1868 olarak kabul edilen Türkiye Kızılay Derneği'nin kuruluştaki adı «Société de secours aux militaires blessés et malades» dir. Fakat bu Cemiyetin tüzüğü, teşebbüs sivillerin asker işlerine müdahalesi telâkki edilerek o zamanki hükûmetçe tasdik edilmediğinden cemiyet mevcudiyet gösteremeden dağıldı. Birkaç yıl sonra Sırbistan ve Karadağ seferleri ve arkasından Rus Harbi çıktıkça, harp meydanlarında yaralanan Türk askerlerine yardımda uğranılan zorluklar gözönünde tutularak Salibiahmer Cemiyetlerine benzeyen bir teekküllün kurulmasına teebbüs edilerek 14 Nisan 1877'de Osmanlı Hilâliahmer Cemiyeti teşekkül etti. Cemiyetin tüzüğü hazırlanırken ordumuzda kullanılacak işaretin salıp yerine hilâl olması kabul edildi ve bu işaretin bütün devletlerce tanınması için Cenevre'deki Salibiahmer Genel Merkezine müracaat olundu. Bazı devletler ve bâhusus o zaman harp halinde bulunduğumuz Rusya Hükûmeti Salibiahmer'e riayet şartıyla Hilâliahmer işaretinin tarafımızdan kullanılmasını kabul etti.»

59 Yıl Evvel (1907)

«Mutlakiyet Devrinin sonlarına doğru (Osmanlı Hilâliahmer Cemiyeti) Londra'da toplanan Uluslararası Kızılhaç Konferansına Prof. Dr. Besim Ömer'i mürahhas seçti.

Gerçi evvelce yapılan teşebbüslerle Osmanlı Hükûmetinin hilâl işaretini salıp yerine kullanması birçok devletler ve Kızılhaçlarca kabul edilmişse de bu husus henüz resmen teyid ve tevsik edilmemişti. Prof. Dr. Besim Ömer sarayın göster-

Seminerde Türkiye, Tunus ve Sudan temsilcileri

diği tereddüt yüzünden çok geç yola çıkabildiği için ancak Konferansın kapanacağı gün Londra'ya varabilmişti. Buna rağmen Konferansın son celsesini bu iş müzakereye tahsis ettirmeye muvaffak olmuş ve toplantıda Türkiye için hilâl işaretinin salıp yerine kullanılması resmen kabul ve tasdik edilmiştir.»

«Osmanlı Hilâliahmer Cemiyetini Kızılay işaretini seçmeye sevkeden düşünce kolayca izah edilebilir. İsviçre'ye cemile olarak, 1863'de İsviçre millî bayrağına uygun olmak üzere beyaz zemin üzerine kırmızı salıp olarak Kızılhaç alâmeti nasıl kabul edildi ise, Türkiye'de de Türk bayrağının sadelik ve estetik yönünden Kızılhaç bayrağına benzerlik sağlamak için yıldız kaldırılarak aynı şekilde esas tutulmuştur. Kızılay bayrağına yıldızın alınması bir izahı da uzun yıllar Türk bayrağında yalnız hilâlin bulunmasıdır. Ancak Üçüncü Selim'in yaptığı askeri ıslahat sırasında sancak ve bayraklara büyük önem verildiği sırada bir de sekiz köşeli bir yıldız ilâve edildi. Türkiye'de millî kitaplıklarda yer alan birçok eser ve haritalarda, bu arada yabancı lisanlarda yazılmış eserlerdeki resimlerde yıldızsız Türk bayrağına rastlanır. II. Mustafa

Devrinde Türkiye'ye gelmiş Pillon de Tournefort'un üç ciltlik bir eserinde bulunan resimde İzmir Kalesi'ne çekilen yıldızsız bayrak görülmektedir.» «Şimdi konumuzun esaslarına, hilâlin açıklık derecesi ve yönüne (orientation) dönüyoruz :

Bu konuda batı memleketlerinde bazı «fantaisiste» izahlara tesadüf edilir. Mesele, ayın uçları kâbe istikametine tevcih edilmiştir, gibi. Bu alâmeti ihdas ve kabul eden Türkiye Mekke'nin batısında olduğuna göre, böyle olsaydı, ayın şarka, yani sağa doğru açık olması gerekirdi. Halbuki, Türkiye Kızılayı, başındanberi sola doğru açıktır. Kızılay, fransızca «Croissant» kelimesinin öz mânasıyla «doğan ay» dır. Ve bilindiği gibi, büyütmekte olan hilâl sola doğru açıktır. Bazı muhitlerde bu konunun ayrı bir izah ve tahlili şöyledir : Ağzı sola açık olan hilâl Hicri yani Arabî ayın başında batı ufkunda görünür. Yeni aydır, gün geçtikçe büyüyecektir. Koyu bir zemin üzerinde olduğundan çok vazih görülür.

Ağzı sağa açık olan hilâl ise hicri ayın son günlerinde doğu ufkunda görünür. Bitmek üzere bulunan bir aydır. Sema aydınlık olduğundan ve kısa bir zaman sonra da güneş doğacağından vazih görülmez ve çabuk kaybolur.

Bu münasebetle Fransızların bir tekerlemesini kaydetmekte fayda vardır. «La lune est menteuse... parce qu'elle est comme un (D) quand elle croît et comme un (C) quand elle décroît.»

«Kızılayın açıklık derecesine gelince, Tüzüğümüzde bayrağımızın millî bayrak ölçülerine göre işleneceği yazılıdır. Ve millî bayrağımızın bütünü detayları Türk bayrağı nizamnamesinde yer almıştır.

Hilâliahmerlerin tek bayrak, tek işaret altında toplanmaları hususundaki teklife gelince, duayen olarak «Türkiye Kızılay Derneği», hilâlin durumu için yaptığımız tahlil ve izahlar kadar bu duruş endam tenasübüne sahip olduğu için de taraftar bulacağı umidindedir. Estetik yünden ve mâna yönünden hilâlimiz güzeldir.»

Genel Başkanımız sözlerini şöyle bağlamıştır :

«Kardeş Hilâliahmerlerin düşünce ve hislerine titiz ve özel bir saygı göstermek isteriz. Bayrak ve işaret olarak, kullandığımız hilâl ve yön taraftar kazanırsa bu birleşmeden ancak büyük şeref ve bahtiyarlık duyacağız.»

(Devamı 23. Sayfada)

Fas Kızılay Başkanı Prenses L. Malika, Rabat Semineri açılış törenine geliyor.

Türkiye Kızılay Derneği, 11 haziran 1868 tarihinde «Osmanlı Mecruhunu Askeriye Muavenet Cemiyeti» adı altında kurulmuştur. Dr. Abdullah Bey, Dr. Kırımlı Aziz Bey, Dr. Marko Paşa, Serdari Ekrem Ömer Paşa Derneğin kurucularıdır. Bu kuruluş protokolü aynı tarihte imza edilerek Cenevre'deki merkeze sunulmuş ve Cenevre tarafından Türk Kızılayının kuruluşu bütün ilgili memleketlerin üye derneklerine bildirilmiştir. 14 nisan 1877 de Osmanlı Hilâli Ahmer Cemiyeti, 1923'de Türkiye Hilâli Ahmer Cemiyeti, 1935'de Türkiye Kızılay Cemiyeti, 1947'de Türkiye Kızılay Derneği adını almıştır.

23 temmuz 1908'de Meşrutiyet'in ilânını takiben çalışmalar hızlanmış, 21 nisan 1911'de ilk Hanımlar Merkezi kurulmuştur.

13 eylül 1925 tarihinde Derneğin Genel Merkezi İstanbul'dan Ankara'ya nakledilmiştir.

Trablusgarp Savaşı sırasında Gıryan, Humus ve Bingazi'de kurduğu hastanelerle temayüz eden Kızılay Derneği, Balkan Savaşında, Birinci Dünya Savaşında yararlı hizmetler görmüş, İstiklâl Savaşında milli tarihe mal olmuş hizmet ve yardımları ile milletin sevgisine layık olduğunu ispat etmiştir. 1926'da Derneğin büyük hâmisî Atatürk, Büyük Millet Meclisi açılış konuşmasında Kızılay'dan sitayişle bahsetmiş ve Dernek çalışmalarını överek Türk halkını Kızılay'a üye olmağa dâvet etmiştir.

Türkiye'nin en büyük şefkat müessesesi olarak Kızılay memlekette birçok Derneklerin kurulmasında ve hizmetlerinde daima yardımcı olmuş, memleketin başlıca sağlık konularına, devletin mücadele kampanyalarına geniş ölçüde katılmış, yurt içinde ve dışında vukua gelen her türlü âfet ve felâketlere karşı Derneğe düşen hizmetleri geniş ölçüde yerine getirmiştir.

KIZILAY'IN YARDIMLARI

Türkiye Kızılay Derneği son yıllarda yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen çeşitli âfet ve felâketlerde kendisine düşen hizmetleri geniş ölçüde başarmıştır. Yurt içinde deprem, sel, yangın, heyelân ve kuraklık gibi âfetlerde ıstırapları dindirmeyi bilen ve başaran Kızılay, yurt dışında vukubulan âfet ve felâketlerde nakdi ve aynı yardımlarını zamanında yapmaktan geri kalmamıştır.

KIBRIS'A YARDIM

20 aralık 1963'teki olaylar üzerine Kıbrıslı soydaşlarımıza yapılmaya başlanan yardımlar Kızılay'ın çalışmalarında önemli bir yer almıştır. Yiyecek, giyecek, barınacak ve ilaç yardımları karşılaşılan güçlükler rağmen parti parti adaya ulaştırılmıştır. Kıbrıs'ta çalışmalarına devam eden Kızılay İlk Yardım Hastanesinde bugüne kadar binlerce hasta ve yaralının tedavisi yapılmıştır. Bugüne kadar Kıbrıs'a 38.210.149,10 TL. lık yardımda bulunulmuştur.

SAĞLIK HİZMETLERİ

Türkiye Kızılay'ının sağlık hizmetleri bir yandan âfet ve felâketlerden doğan ıstırapların hafifletilmesi, başlıca ihtiyaçların karşılanması için ilk yardım hizmetlerine ve hastalıklarla mücadele tahsis edilirken, diğer yandan çalışmalar koruyucu tedbirlerle memleket sağlığı yönünden ana dâva sayılan konulara taksif ettirilmek suretiyle mediko-sosyal yardım sahasındaki çabalar yeni bir hizmet anlayışına göre geliştirilmiştir.

Kızılay Kan Yardımı Teşkilâtı, 6 Kan Merkezi ve 2 istasyonu ile gelişme gösteren hizmetlerine devam etmektedir. Kontrol ve Araştırma Laboratuvarı kendisinden beklenen hizmetleri başarmakta, Ankara'da bir fraksinasyon laboratuvarı, Ankara ve İstanbul Kan Merkezleri bünyesindeki modern kobaylıklar geliştirilmektedir.

Kızılayın 98. Kuruluş

yıldönümü dolayısıyla

KIZILAYIN TARİHÇESİNE ÇALIŞMALARINA KISA BİR BAKIŞ

DERLEYENLER

SEYFEDDİN ORHAN ÇAĞDAŞ - SELMA TÜKEL

Kan Merkezlerinin kan toplama faaliyeti beş yılda şu seyri göstermiştir :

Yıl	Alınan Kan	Sarfedilen Kan
1960	33.683 şişe	22.771 şişe
1961	41.746 »	34.813 »
1962	46.532 »	44.676 »
1963	60.116 »	56.063 »
1964	73.106 »	64.087 »
1965	73 500 »	74.123 »

İLK YARDIMCILAR VE ÇALIŞMALAR

İlk yardımcı yetiştirmek üzere her yıl Kızılay Genel Merkezinde, şubelerde ve gençlik kamplarında kurslar açılmaktadır. Bugün 10.000'in üstünde ilk yardımcı ve 250 ilk yardım öğretmeni vardır. Genel Merkezin gerektiği zaman 50 yatağa çıkarılacak yirmi beşer yataklı üç ilk yardım hastanesi mevcuttur. Kesif trafik hareketine sahne olan Ankara - Edirne yolu üzerinde 16 ilk yardım istasyonu faaliyet halindedir. Hac mevsiminde Suudi Arabistan'da bir ilk yardım hastanesi kurulmaktadır.

Genel Merkezin teşebbüsü ile memleketimizde başlıyan Polio mücadelesi devam etmekte ve Sağlık Bakanlığının yurt çapında açmış bulunduğu aşı yardım kampanyasına şubelerimizle birlikte iştirâk edilerek iyi sonuçlar alınmaktadır. 1965 yılı başında özellikle doğu illerinde başgösteren kızamık salgınında Derneğimiz, Gamma Globulin ve kızamık aşısı yardımı sağlamış, Sağlık Bakanlığı ile işbirliği yaparak ciddi bir mücadeleye girişmiştir.

GÖNÜLLÜLER

Türkiye Kızılayında gönüllülerin çeşitli sahalardaki faaliyetlerine geniş ölçüde yer verilmektedir. 1957'de kurulan ve bir kurstan geçirildikten sonra Kan teşkilâtında yardımcı personel olarak başarılı hizmet gören Mavi Meleklerin sayısı bugün 600'ü aşkındır.

1957'de organize edilen, elli saatlik ve üç ay devam eden kurslarda yetiştirilen evde hastabakıcıların sayısı da 3126'ya yükselmiştir.

Evde hasta bakımı için ev kadınları kursa tâbi tutulmaktadır. Kızılbaçlar Birliğinden dâvet edilen uzmanın iştirâkı ile Florence Nightingale tesisleri ile işbirliği yapılarak tertip edilen bu kurs ilk mezunlarını vermiştir.

Kızılay çalışmaları arasında Halk Sağlığı eğitimi bakımından çok faydalı olan gönüllü hemşire yardımcılığı ders programları yeniden tanzim edilerek bu kursların bütün vilâyet ve kazalarımızda açılabilmesi için Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Mesleki Öğretim Genel Müdürlüğü ile müsterek çalışmalar yapılmaktadır.

HEMŞİRE - EBE OKULU

1925 yılındanberi faaliyette bulunan ve yurdumuzun en eski Hemşire Okulu olan Hemşire - Ebe Okulundan 1963 yılında 50 hemşire mezun olmuş ve bu hemşirelerden bir kısmı Kan Merkezlerinde Hemşire-Teknisyen olarak görev almışlardır.

Bugün Türkiye'de mevcut olan diplomalı 2551 hemşirenin 1111'ini Kızılay Hemşire - Ebe Okulu yetiştirmiştir.

SAKATLARA YARDIM

Sosyal bakımdan korunmaga muhtaç bazı yoksul ve malûl vatandaşları tekrar cemiyete yararlı bir hale getirmek, başkalarına yük olmadan kendi geçimlerini sağlabilmeleri için her yıl Derneğimizce ortalama olarak 500.000 TL. sarfedilerek, sun'î uzuv ve malûl arabaları imâl ettirmekte ve kendilerine verilmekte idi. Ancak yapılan bu yardımların değerlenmesinin istenen şekilde olmadığı, verilen uzuvların bir kısmının sakatlara kullanılmadığı görülmüştür.

CARE Teşkilâtı ile yapılan işbirliği sonucunda Atatürk Sanatoryumunda bir rehabilitasyon merkezinin açılması için çalışmalar yapılmaktadır. Açılacak olan rehabilitasyon merkezinde bir yandan sakatlar için sun'î organ imâl ettirilirken, öte yandan hiçbir iş ve sanat sahibi olmayan sakat vatandaşlara iş ve sanat öğretilerek eğitilmeleri ve yapılan uzuvların adaptasyonları sağlanacaktır.

PLÂZMA FRAKSİYASYON LÂBORATUVARI

Yurt çapında ihtiyaç duyulan kandan; daha geniş ve cömür faydalar sağlamak ve kanın özelliklerini ayrı ayrı istihsal etmek üzere Ankara Kan Merkezinde inşa edilmekte olan Plâzma Fraksiyasyon Lâboratuvarı, 1966 yılı sonuna doğru hizmete açılacaktır. Lâboratuvar şimdilik 2500 litre plâzma ile çalışacaktır. Lâboratuvarın aralıksız çalışabilmesi için kan toplama ekipleri düzenlenecektir. Bu konuda Uluslararası Kurumlarla ortaklaşa çalışmalar yapılmaktadır.

KIZILAY HARP HASTANELERİ

Savaş zamanında cephe ve gerisindeki ordu mensubu, sivil halkın, hasta ve yaralıların tedavileri gayesi ile 30-40 yıl önceki tıbbın ihtiyaçlarına göre kurulan ve halen çeşitli depolarda ambalajlı olarak muhafaza edilen 8'i sey-yar, 12'si sabit 500 yataklı Kızılay Harp Hastanelerini bugünün ihtiyaçlarına göre reorganize etmek amacı ile çalışmalara devam edilmektedir. İlk iş olarak ordu tipi böl-meli hastane çadırları ile takviye edilmesi kararlaştırılmış ve bunun için Etimesgut Merkez Deposu çadır atölyesinde yapılmak üzere gereken malzemelerin ihalesi hazırlıkları yapılmış ve bu iş için 1965 yılı bütçesine 2 milyon lira ödenek konmuştur.

KIZILAY GENÇLİK TEŞKİLATI

Gençlik Kızılay'ı 1932 yılında kurulmuştur. Öğrencilerimizin geleceğin Kızılaycıları olarak yetiştirilmeleri amacıyla ilkökul, ortaokul ve liselerle bu dereceli okullarda açılan gençlik kolları son yıllarda çok gelişmiştir. Türkiye Kızılay Derneği'nin yayı bünyeli, çalışan ve kendi aileleri imkânlarıyla kamp yapamıyacak öğrenciler için yaz aylarında açtığı dağ ve deniz gençlik kamplarından her yıl binlerce öğrenci yararlanmaktadır. Kızılay Genel Merkezinin Pendik'te, Çamkoru'da, Samsun'da, Muratdağ'da ve çeşitli Kızılay Şubelerinin çevrelerinde açtığı bölgesel kamplara öğrencilerin gösterdiği ilgi, yıldan yıla artmak-

tadır. Öğrenciler bütün bir yıl yorulan kafa ve bedenlerini Kızılay Gençlik Kamplarında dinlendirmekte, her türlü sportif faaliyetler, ilk yardım ve yabancı dil dersleriyle bilgi ve görgülerini arttırmakta, kazanılan taze bir enerji, canlı bir ruh ile yeni öğrenim yıllarına başlamak üzere okullarına dönmektedirler.

Kızılay Genel Merkezi tarafından açılan ve öğrencilerin bütün ihtiyaçları düşünülerek inşa edilmiş, sabit tesisli modern kampların her biri ayrı ayrı özellikler taşımaktadır. Pendik Kampı Marmara sahiline en güzel bir köşesinde boy boy, çeşit çeşit ağaç ve çiçekler arasında geniş bir koruluğun içinde inşa edilmiş tek katlı modern yapı ahşap konstrüksiyonlu binalardan meydana gelmiş birer tesisler. Ankara'da Çamlıdere'de bulunan Çamkoru orman kampı ise çam ağaçlarının çam havasının ve çam deryasının ortasında inşa edilmiştir. Yazın sıcaklığının hissedilmediği ve öğrencilerin suyu altından durmaksızın değişen ve tazelenen faydalı suyunda yüzme öğrendiği havuzunda, çeşitli oyun ve spor salonlarında yürüyüşlere çıkılan koruluklarıyla Çamkoru orman ve dağ kampı her yaz binlerce öğrencinin sağlığına sağlık katmaktadır. Gedizin 1800 metre yükseklikteki dağlarında asırlık çam ağaçları arasında yerden fıskıran tabii ve şifalı sularının yanbaşıda kurularak evvelki yıl hizmete açılan Muratdağı gençlik kampında yurdun dört bucağından katılan öğrenciler tabiatın bütün güzellik ve nimetlerinden yararlanmaktadırlar. Karadenizin kıyısında kurulan Samsun deniz kampı Karadenizin vahşi dalgaları ile ince taneli altın kumlarının elele verdiği nefis bir plâja sahiptir. Bu kamptaki sabit ve modern tesislerle çadırlar geniş bir sahaya yerleştirilmiştir.

Tatil aylarında bu kamplarda yirmişer günlük ve üç devrelik kamp açılmaktadır. Pendik kampı Uluslararası münasebetlere sahne olmakta ve her yıl kardeş derneklerin aracılığı ile bu kampa yabancı öğrencilerden gruplar misafir edilmektedir. 1963 te Pendik kampına 50 kişilik bir Amerikan barış gönüllüsü katılmış, İrandan gelen gençlik teşkilâtına mensup 40 kişilik bir heyet de Pendik ve Çamkoru kamplarımızı ziyaret etmiştir. 1964'te Almanya, Avusturya, İran, Finlandiya ve Yunanistan'dan kız ve erkek öğrenci grupları Pendik kampına katıldıkları gibi 1965'te de Almanya, Avusturya, Yugoslavya ve Bulgaristan'dan beşer kişilik öğrenci grupları iştirak etmiştir. Genel Merkezin sabit tesisli kampları ile illerde kurulan şube ve bölge kamplarımızdan 1962 de 508, 1963 4500, 1964 de 5397, 1965 de 5.000 öğrenci faydalanmıştır. Bu sayıların önümüzdeki yıllarda artırılması düşünülmektedir.

Okullar ve Kızılay şubelerimiz kanalı ile Genel Merkeze müracaatta bulunan fakir öğrencilere giyecek ve okul araçları ihtiyaçları sağlanmakta, bir kısmına da kardeş derneklerden gönderilen hâtırâ eşyası dağıtılmaktadır. Avrupa, Amerika, Asya ve Afrika teşekkülleri ile muhabere suretiyle gençlerimiz arasında mektup, el işleri, bebek, pul ve albüm mübadelesi yapılmaktadır.

1964 yılında Avusturya Kızılağacının davetine gençlik teşkilâtından bir heyetimiz katılmış, 1965 de ise İsveç, Finlandiya ve Bulgaristan gençlik kamplarına iştirak olunmuştur.

Okullardaki gençlik kollarımızın üye sayısı bir milyon aşmaktadır. Bu kollardan sağlanan gelir yılda ortalama 1.200.000 TL. dir.

YAYIN VE PROPAGANDA İŞLERİ

Derneğimiz tarafından her yıl Kızılay çalışmalarını ve Kızılay ilkelerini belirten afişler, broşürler bastırılmakta, yurdun çeşitli bölgelerinde Kızılayın her türlü yardım ve çalışmalarını bütün yönleriyle aksettirecek şekilde hazırlanan sergiler açılmaktadır.

Basınla, radyoyla ve çeşitli haber ajanslarıyla kurulan sıkı ve devamlı işbirliği sonucu, Kızılayın her türlü çalışmaları, Kızılay'la ilgili haberler, depremler, felâketlerde Kızılayın önemli rolü, Gençlik Kampları çalışmaları, açılan ilk yardım ve gönüllü hemşire kurslarını geniş halk kütlesine duyurularak halkın Kızılay ve Kızılaycılık konusundaki ilgisi artırılmış, yapılan her çeşit törenlere, şube çalışmalarına, yardım ve bağış kampanyalarına yurdun dört bucağından insanların katılmalarını sağlamak için yardımcı olunmuştur.

Her türlü Kızılay çalışma ve yardımlarına, Uluslararası Kızılay, Kızılaslan ve Güneş Dernekleri haberlerine büyük ölçüde yer veren Kızılay Dergisi 1963 mayıs ayından beri kuşe kâğıtla, dört renkli ve 36 sayfa olarak ayda bir yayınlanmaktadır.

Derneğimiz tarafından yıllardanberi çıkarılan Kızılay takvimleri her yaşta ve seviyedeki vatandaşın yararlanabileceği şekilde yıldan yıla artan bir itina ile zenginleştirilip güzelleştirilerek bastırılmaktadır.

Derneğimizin her türlü yardım ve çalışmalarını basın, ajanslar ve Türkiye Radyoları kanalıyla geniş halk topluluklarına, yurdun dört bucagina duyurmak amacıyla günlük Haber Bültenleri yayınına devam edilmektedir. 1964 yılında 132 haber bülteni yayınlanmıştır. Genel Merkezin yayınladığı bu haber bültenlerinin hemen hepsi Türkiye Radyolarının haber saatlerinde okunmuş ve çeşitli gazeteler tarafından aynen kullanılmıştır.

Yurt safinda yayılmış 635 şubesi ve 120 000 i bulan üyesi ile Türkiye Kızılayı geniş halk kitlesinin emniyet, sevgi ve takdirini üzerinde toplamış, itibar ve şöhreti millî sınırları aşmış bir varlıktır. Kızılaya bagımı, bahcesini, tarlasını, arsasını, evini, apartmanını, altınını, parasını ve ziynet eşyasını bağışlayan köylü ve çehirli vatandaşların sayısı yıldan yıla artmaktadır.

Kızılay Genel Merkezinin 1965 gelir ve gider bütçeleri elliser milyon TL civarındadır. Bu toplamın 20 milyonu Amerikan Katolik Yardım Servislerinin yiyecek ve giyecek yardımları ile CARE Teşkilatı şartlı bağışdır. Öz kaynaklarından geliri 20 milyon TL tutarındadır. Bu toplama, müesseselerin sağladığı gelirler dahildir. Monopol ilaçları memleket ilaçları, aşı ve serumlar ile röntgen filmleri satışı ile oyun kâğıdı satışından sağlanan gelirler ve Afyon Madensuyu İşletmesi geliri bu aradadır.

Bu konular Kızılay'a yılda ortalama beş milyon TL net gelir sağlamaktadır. İşletme imtiyazı Kızılay'a ait olan Afyon Madensuyu ve Sodası İşletmesi modern tesislerle genişletilmiştir. Dünyadaki benzeri maden suları ve sotaları arasında üstün vasıfları ile temayüz eden Afyon İşletmesi yılda altmış milyon şişe istihsal edebilecek kapasiteye yükselmiştir.

KIZILAY'IN DEPOLARI

1935 yılında Ankara'da Etimesgut'ta kurulan Merkez Deposu ile Kızılay Genel Merkezinin çeşitli illerdeki bölge depoları ve pek çok şubenin kurmuş bulundukları ve acil ihtiyaçları karşılayabilen şube depoları Derneğin çalışmalarında ve imkânlarında üstün bir özellik ifade eder. Etimesgut Merkez Deposu 105.000 m² saha işgal etmekte, 26 betonarme ve sac barakadan teşekkül etmektedir. Bu depoda tesellüm, depolama, tasnif, bakım ve dağıtım yönünden modern usuller tatbik edilmektedir. Depodaki giyecek, yiyecek, ilaç, tıbbi alet ve pansuman malzemesi, çadır, in-saat malzemesi ile çeşitli yardım malzemesi 15.999 kalemin üstündedir.

Savaş halinde insanlığın yardımına koşabilmek için Kızılay'ın kuracağı 10.000 yataklı Savaş Hastanesine ait her türlü malzeme de bu depolarda muhafaza edilmekte ve periyodik bakımları yapılmaktadır.

Yardıma muhtaç ve sakat durumda bulunan vatandaşlara yardımcı olmak ve bir sanat öğrenmelerini sağlamak amacıyla depo merkezinde bir de rehabilitasyon merkezi kurulmuştur.

Kıbrıs Konusunda Haberler

Dr. ŞEMSI KÂZIM «KIBRIS TÜRK TOPLUMU KIZILAY'IN YARDIMINI EBEDİYYEN UNUTMIYACAK» DEDİ.

LEFKOŞE — Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi Başkan Yardımcısı Doktor Şemsi Kâzım, Kızılay'ın 98. Kuruluş Yıldönümü dolayısıyla, Türkiye Kızılay Derneği Başkanı Mecdi Sadrettin Sayman'a bir telgraf göndermiştir :

1963 yılında başlayan Rum saldırılarından sonra, Kızılay Derneğinin Kıbrıslı Türklere yaptığı yardımdan övgüyle söz eden Doktor Şemsi Kâzım, Türk toplumunun bu yardımlara karşı büyük şükran ve minnet duyduğunu belirtmiştir.

Doktor Şemsi Kâzım'ın telgrafı şu cümlelerle sona ermektedir :

«— Kıbrıs Türk toplumu olarak Kızılay'ın yakın ilgisini ebediyen unutmayacağız. Bu mutlu gün dolayısıyla, Kıbrıs Türk Toplumu adına zâtîâlinize ve Kızılay'ın değerli yönetici ve mensuplarına tebriklerimi sunar, hürmetlerimi arz ederim.»

KIZILAY KIBRIS'A YENİDEN 7.800.000 LİRALIK YARDIM GÖNDERDİ

Kızılay Genel Merkezi, Kıbrıs'a yeniden 7.800.000 liralık yardım göndermiştir.

Her türlü yiyecek, giyim eşyası ve sıhhi malzemeyi ihtiva eden Kızılay'ın 17. parti yardım malzemesi 22 mayıs pazar gününü akşamı Mersin'den Namık Kemâl şilebiyle yola çıkarılmıştır. Şilep pazartesi sabahı Magosa'ya varmıştır.

KIBRIS'TAKİ KIZILAY HASTANESİNİN NİSAN AYI ÇALIŞMALARI

Kıbrıs'taki Kızılay Hastanesinde nisan ayı içinde 967 dahiliye ve 212 hariciye olmak üzere 1179 hastanın muayenesi sağlanmıştır. Ayrıca, 120 hasta hastanede yatırılarak tedavi edilmiş, 67 hastanın ameliyatı yapılmış, 50 hastanın radyografisi, 20 hastanın elektrogardiografisi alınmış, 10 hastaya 120 seans diathermi tedavisi uygulanmış, hastanenin laboratuvarında 71 sedimentasyon ve 96 basit kan sayımı yapılmış ve hastaneye yeniden 30 yatak ilâve edilmiştir.

Kızılay Kan Merkezleri tarafından Sağlanan Kan Bağışları

10 - 25 MAYISTAKİ KAN BAĞIŞLARI

Kızılay Ankara Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri 10 - 25 Mayıs tarihlerinde ziyaret ettikleri Antakya 121. Jandarma Er Eğitim Alayından 701 şişe, merkezde 49 şişe, Kan Haftası dolayısıyla Genel Merkez önünde kurulan çadırda vatandaşlardan 208 şişe olmak üzere 918 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir.

Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri 26 Mayıs - 4 Haziran tarihlerinde dımköy 10. Zırhlı Piyade Taburundan 109 şişe, Sancaktepe 13. Tank Taburundan 143 şişe, Hoşdere Kapıkarakolu 11. Tank Taburundan 141 şişe, Bostancı 1. Ordu 912. Mühimmat Bölüğünden 20 şişe, Hoşdere 708. Top Taburundan 260 şişe, merkezde 73 şişe toplam olarak 750 şişe kan bağışı kabulünde bulunmuşlardır.

26 MAYIS - 4 HAZİRANDAKİ KAN BAĞIŞLARI

Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri 26 Mayıs - 4 Haziran tarihlerinde son ziyaret ettikleri Bostancı 1. Ordu 952. Mühimmat Bölüğü mensuplarından 20 şişe, Metris 475 Hf. Ulaştırma Taburundan 204 şişe, Hoşdere Kapıkarakolundan 405 şişe, Akpınar ve Sancaktepe birliklerinden 252 şişe, Akpınar - Çiftenöbetçiler 1. Zh. Kşf. Top. Komutanlığından 408 şişe, toplam olarak 1289 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir.

Kızılay Ankara Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri de aynı süre içinde ziyaret ettikleri Çorum Piyade Alayı İhtisas Taburundan 120 şişe, Demirköprü Cezaevi ve halktan 45 şişe, Eskişehir Demiryolları Fabrikalarından, D.S.İ., Sümerbank Tekstil Fabrikası ve Hava Kuvvetleri personelinin 188 şişe, Merkezde 108 şişe, toplam olarak 461 şişe kan bağışı sağlamışlardır.

İzmir Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri de Aydın Jandarma Er Okulundan 268 şişe, merkezde 289 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir.

İzmir Kan Merkezince Mayıs ayında 1017 şişe kan bağışı sağlanmıştır.

5 - 15 HAZİRANDAKİ KAN BAĞIŞLARI

Kızılay İstanbul Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri 5 - 15 Haziran tarihlerinde ziyaret ettikleri Kütahya Hava Er Eğitim Tugayı 1-2-3-4-5. Bölüklerinden 948 şişe, Ayazağa Jandarma Er Eğitim Alayından 482 şişe, merkezde 141 şişe, Muhaköy Zırhlı Piyade Taburundan 264 şişe, Haydarpaşa Transit Merkez Müdürlüğünden 13 şişe, Haydarpaşa'daki Askeri Konaktan 17 şişe, Yarımburgaz Zırhlı Piyade Taburundan 202 şişe, Halkalı 997. Akaryakıt Bölüğünden 80 şişe, Davutpaşa Garnizon Bölüğünden 227 şişe, Kütahya Hava Er Okuma-Yazma Okulundan 175 şişe, Davutpaşa 3. Tank Taburu Bölüğünden 229 şişe, Kütahya Hava Er Eğitim Tugayı Polis Kursu mensuplarından 225 şişe olmak üzere 3003 şişe kan bağışı sağlamışlardır.

Kızılay Bursa Kan Merkezi gezici ekip ve Mavi Melekleri de aynı süre içinde merkezde 102 şişe, Samsun Kan Merkezi ekipleri de Tokat Cezaevinden ve halktan 85 şişe kan bağışı kabul etmişlerdir.

Bir Alman Milletvekilinin Kızılay Genel Merkezine ziyareti

B. Almanya Parlamentosunun Türk işçilerinin sorunları ile ilgili bir araştırma yapmak üzere görevlendirdiği Kadın Milletvekili Dr. Erika Wolf, 8 Haziran çarşamba günü saat 10'da Kızılay Genel Merkezinde, Genel Başkanvekili Mehmet Nomer'i ziyaret ederek, Almanya'daki Türk işçilerinin sosyal sorunlarıyla ilgili konularda görüşmüştür.

İşçilerimiz ve ailelerinin sosyal ve ekonomik problemleri ile ilgilenmek üzere Almanya'da kurulması düşünülen Kızılay Şubesinin yapacağı çalışmalar hakkında Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Nermin Arpacioğlu tarafından hazırlanmış olan raporu esas alarak Milletvekili Dr. Erika Wolf, Alman Kızılhaç'ı ile yapılacak yardımlaşma ve işbirliği hakkında gerekli her türlü temaslara yapacaktır.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLER YÜKSEK KOMİSERLİĞİ YENİ TÜRKİYE TEMSİLCİSİ KIZILAY GENEL BAŞKANVEKİLİNİ ZİYARET ETTİ

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Türkiye Temsilcisi Henri H. Schindler Türkiye'de yeni görevine başlaması dolayısıyla 8 Haziran çarşamba günü saat 10.30'da Kızılay Genel Merkezinde Genel Başkanvekili Mehmet Nomer'i ziyaret ederek, yapılmakta olan ve yapılacak işbirliği konusunda görüşerek, ortaklaşa çalışmaların ana hatlarını yeniden gözden geçirmişlerdir.

ÜSKÜP HEYETİ KIZILAYDA

Kızılay Genel Başkan Vekiline bir bröve verildi, Üsküpün eski ve yeni durumuna dair hazırlanan bir albüm hediye edildi.

Yugoslav Büyükelçisi, Üsküp hey'eti ve Kızılaycılar bir arada.

Üsküp şehrinin dün ve bugününe ait albüm inceleniyor.

Kızılay Genel Merkez Kurulu üyesi Jale Tulga, Yugoslav Büyükelçisinden bröve hakkında bilgi alıyor.

Yugoslavya'nın Üsküp şehrinde 3 Haziran'da Ankara'ya gelen üç kişilik bir heyet, Kızılay Genel Merkezinde Genel Başkanvekili Mehmet Nomer'i ziyaret ederek, Türk halkının Kızılay aracılığıyla Üsküp depremine yaptığı yardımlar ve Kızılay'ın Üsküp'e gönderdiği Kızılay İlk Yardım Hastanesinin başarılı ve yararlı çalışmaları dolayısıyla Üsküp şehri adına Kızılay Genel Başkanvekiline bir bröve vererek teşekkürlerini bildirmişlerdir.

Bröve'nin verilili sırasında bir konuşma yapan heyet başkanı Metodiye Anteski; «Üsküp şehrinin ve halkının Kızılay'a teşekkürlerini bildirmekle bahtıyarız. Bu yardımlarınıza karşılık hatıra olarak Derneğiniz Genel Merkezine bir bröve getirmiş bulunuyoruz. Ayrıca, dünkü ve bugünkü Üsküp'ü gösteren bir albümü de takdim etmekle şeref duyuyoruz. Bundan böyle de dostluk içinde çalışmak başlıca arzumuzdur.» demiştir.

Bu konuşmaya cevap veren Kızılay Genel Başkanvekili Av. Mehmet Nomer demiştir ki: «Yugoslavya ile Türkiye arasında tarihi bağlar vardır. Yugoslavya'nın Üsküp şehrinde vukua gelen deprem bütün Türk milletini içten ve derinden müteessir etmiştir. İmkânlarımız oranında yardıma bulunmuş olmak tesellimizdir. Daha fazlası mümkün olsaydı büyük memnuniyet duyardık. Bu nazik ziyaret vesilesiyle verdiğiniz armağan daima büyük bir hatıra olarak saklanacaktır.»

Yugoslav Üsküp Heyeti ve Ankara Büyükelçisi, Genel Merkezde yaptıkları ziyaretten sonra Kızılay Etimesgut Merkez Deposunu ve Ankara Kan Merkezini ziyaret etmişler, çalışmalar hakkında bilgi almışlardır.

Yugoslav Üsküp heyeti, Metodiye Anteski'nin başkanlığında Veli Sedat ve Ataman Tamturovski'den müteşekkil bulunuyordu.

3 Haziran 1966 gecesi Yugoslav Büyükelçiliği tarafından heyet şerefine bir kokteyl parti verilmiş, bu kokteyl partide Büyükelçinin ve heyetin gündüz Kızılay Genel Merkezine yaptığı ziyarete ait 4 adet albüm takdim edilmiştir.

Heyet başkanı ve üyeleri büyük memnurlukla albümleri almışlar; «Kızılay'da işlerin süratine bir kere daha hayran olduk...» demişlerdir.

Yugoslav Büyükelçisi ve Üsküp hey'eti, Kızılay Ankara Kan Merkezinde Kızılay yöneticileriyle

Yugoslav Büyükelçisine Kızılay rozeti takılıyor.

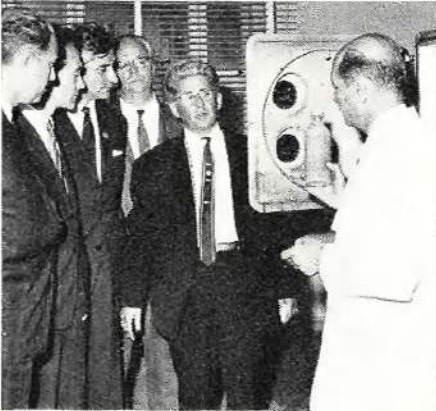
Yugoslav Üsküp Hey'eti de Kızılaycılara rozet taktılar. Fotoğrafta Hey'et Başkanı Metodiye Anteski, Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Jale Tulgay'a rozet takarken görülüyor.

Üsküp Hey'etinden Veli Sedat'a Kızılay rozeti takılırken.

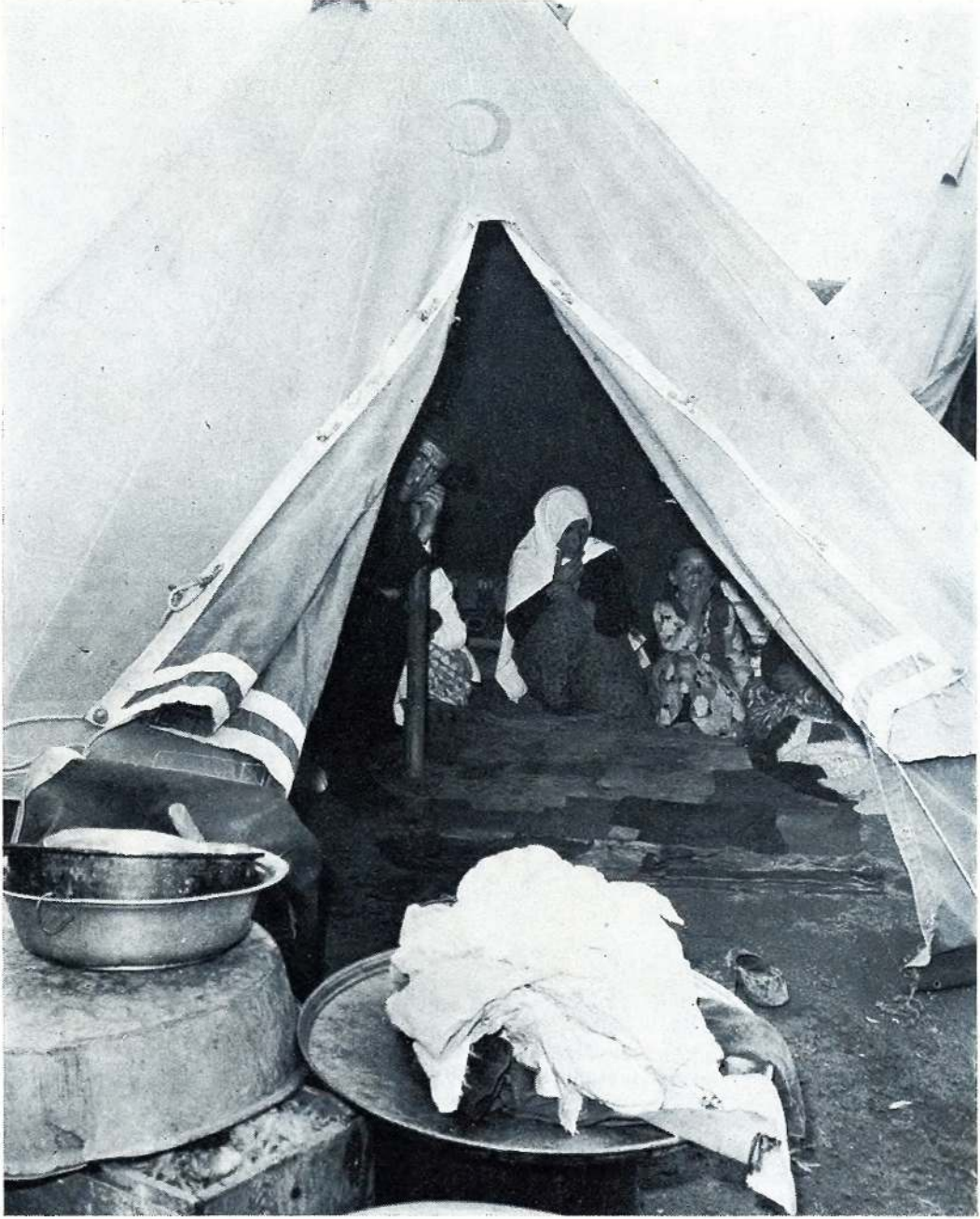
Hey'et Başkanı Metodiye Anteski'ye Kızılay rozeti takılırken.

Yugoslav Üsküp Hey'eti ve Büyükelçi Kızılay Ankara Kan Merkezi'nde çalışmalar hakkında bilgi alıyor.

Ataman Tamturovski'ye Kızılay rozeti takılıyor.

20 Mayıs'ta başlıyan ve birkaç gün devam eden şiddetli yağmurlar Ankara'da da büyük zararlar meydana getirdi, evlerini seller basan bazı vatandaşlar açıkta ve çıplak kaldılar. Vilâyet seller Komîtesince açıkta kaldığı tesbit edilen vatandaşlar Kızılay Genel Merkezi tarafından kurulan çadırlara yerleştirildi. Fotoğrafta, çadırlara yerleştirilen bir aile görülüyor.

Ankarada sellerden zarar görenlere Kızılayın yaptığı yardımlar

20 - 22 mayısta şiddetli yağmurlardan Ankara'da açıkta kalanlara yardım edilmesi için Vilâyet Seller Komitesi tarafından verilen listelere göre Kızılay Genel Merkezi, açıkta kalan 380 aile için çeşitli giyim eşyası, 92 battaniye, 45 çadır ve çeşitli gıda maddeleri tahsis etmiştir.

22 mayıs pazar günü saat 10 da Vali Muavini Orhan Cemal Mirkelâm, Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Nihat Aşar ve Yardım Müdürü Abdullah Erdem'den mürekkep bir heyet, başta Altındağ olmak üzere Kolej civarında, İncesu'da, Sıhhiye'de Sağlık ve Serçe Sokaklarda, Maltepe'de sel başkınına uğramış mahallelere giderek yardıma muhtaç vatandaşlara gereken yardımlarda bulunmuşlardır. Fotoğraflarda, yardımların dağıtılışına ait çalışmalar görülüyor.

BİR KALP AMELİYATI İZLEDİM

RÖPORTAJ
FİKRET OTYAM

Cumhuriyet Yazarı

Kalb, zarının üstünde tıkr tıkr çalışıyordu. Sağ akciğer muntazam aralıklarla inip çıkıyordu. Yirmi santim ötemde oluyordu bunlar. Daha eğilip iyice baktım kalbe. Bu, 27 yaşında, evli, bir üniversite öğrencisinin kalbiydi. Kalbin içindeki 6-7 santimlik deliğin dikilmesi için ameliyata karar verilmiş, hastanın profesörü ve elli öğrenci arkadaşı Kızılay Kan Merkezine giderek gerekli kan bağışında bulunmuşlardı.

HACETTEPE TIP VE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Ameliyatta bulunabilmek için, yetkililerden gerekli izni biraz zor alabildim. Reklâm istemiyorlar. Zaten amacım da bu değil. Ameliyat önemli değilmiş, apandisit ameliyatı gibi bir şeymiş!.. Onlara göre doğru ama bir de bana sorun.. Sonra başlığı, gömleği, maskeyi, galoşları giydirdiler, «buyrun» dediler.

Ameliyatı Dr. Op. Aydın Aytaç ekibi yapıyordu. Hastanın baş ucunda yer gösterdiler. Ameliyathanedeki ondan fazla personel târifsiz bir dikkat ve sessizlik içinde çalışıyorlardı.

ELEKTRİKLİ TESTERE

Sternum, yâni döş kemigi elektrikli testere ile tam ortadan kesilmişti. Konulan âletler iki el büyüklüğünde, göğsü açmıştı. Kalb, kalb zarının ortasında apaçık çalışıyor, inip çıkıyor ve sağa-sola yalpa yapıyordu. Sağ akciğer ise mor mor çekiliyor, tekrar kabarıyordu. Hasta yeni bir teknikle uyutulmuş, kalbe bir etkisi olmayan bu uyutma esnasında ise, dünyadan habersiz gibi yatan bayan öğrenci «Gözünüzü açın» emrini yerine getiriyor «kapatınız» dendiği zamansa gözlerini kapatıyordu. Tansiyonu en son cihazlarla dâimi bir kontrol altında tutuluyor, baş ucunda asılı şişeden damarına kan veriliyor, göz tansiyonuna bakılıyordu.

Olduğum yerde tam beş, altı saat, bütün bu işleri dikkatle izledim. Dikkati çekmek için tek kelime soramıyordum. Beşinci saatin sonuna doğru, canım sigara istedi, beş saat tek kelime konuşmadan, sigara içmeden durduğumu pek hatırlamıyorum.

Kalb kesesi açılmış, kalb ortada duruyordu. Bu bir insan kalbiydi, kesilmeyi bekliyordu! Kalbe gelen iki büyük damarın etrafından şerit turnike geçirildi. Biraz sonra hastanın sağ kasığına bıçak indi, kırmızı kan taşıyan bu damara, suni kalbten gelecek parça bağlanacaktı. Doktor, bir aralık başını salladı ve işaret etti, bu sefer sol taraftan açıldı. Sağ taraftaki damar, sonradan öğrendiğime göre müsait değilmiş. Sol taraf da aşağı yukarı öyle çıktı! Sadece gözleri görünen, güzel gözlü hemşireler, ara sıra steril tülbentlerle operatör Aytaç'ın alınında biriken terleri siliyorlardı.

POMPA HAZIRLANIYOR

Bütün bu işler olurken, yan tarafta suni kalb, kısaca pompa, hazırlanıyordu. Suni kalb bir gün önce, son bir defa daha, her yanıyla gözden geçirilmişti. İçi kan doluydu, uzmanlar başında, dikkatle bir takım âletleri izliyorlardı. Hastanın kilosuna, vücut سطحına göre ayarlanan suni kalb pırıl pırıldı. Bir takım özel plâstik tüpler hastanın damarına, oradan da suni kalbe bağlandı. Tüplerin içi gayet kaygan olduğu için kan pıhtılaşmıyordu.

KALBE İĞNE

Hastanın kalbine, boşluğa ara sıra büyük bir enjektörle ilaç veriliyordu, kanın pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç.

KALBE SOKULAN TÜP

Kalbin sağ üst gözünden iki özel plâstik tüp, etrafından turnike geçirilerek bağlandı, fânî damarlara takıldı. Doktor bu sefer sol kasıkta açılan ve ortaya çıkarılan damara bir kanül taktı bunu da özel bağlarla pompanın tüplerine bağladı.

EİR SORU

Aytaç, arkasına bakmadan, pompadaki ekip arkadaşı uzmana sordu :

— Başlamaya hazır mısınız ? Üç dakika sonra pompaya geçeceğim..»

Etrafımdaki büyük bir sessizlikle, usta ellerle çalışan insanlara bakıyorum, daha bir sessizleştiler. Tansiyon, göz tansiyonu, elektrokardiyoğraf yeşil yeşil bir takım çizgiler çiziyordu.

Pompa bu ara kısa devre yapıyor.

«Başlayım» uzun devre şimdi hastaya geçti. Aynı anda o iki büyük tüp açıldı. Bu çalışma anladım ki en önemli anları yaşıyor usta ellere. Üç dakika kadar âlet kontrol edildi. Nihayet istenilen şartlar yerine gelmiş olmalı ki turnike sıkıldı, kalbe kan geçimi önüldü.

MADENDEN KALB !

Pompa, yani suni kalb artık o çalışıyor. Bu kocaman bir âlet pırıl pırıl.. İçinde şu ünlü hipotermi cihazı da olan dev bir kalb...

KALB DURUYOR ARTIK

«O hırcın, o doğuştan delik olan kalb yavaş yavaş o eski hırcınlığını yitirdi, hareketsiz kaldı, sonra akciğer balon gibi söndü !

KALBE İNEN BİÇAK !

Kalbe bir bıçak indi, ama usta, çok usta ellerden. Sanırım yedi sekiz santim kadar bir yer açıldı, o anda, sadece, ara sıra göz göze geldiğimiz Aytaç, fısıltıyla «yaklaşın» dedi..

Yaklaştım kalb burnumun ucundaydı ve 5-6 santim boyundu, 2 - 3 santim eninde bir delik görüyordum. Bu sırada elinde son sistem fotoğraf makinesi olan bir fotoğrafçı ders için renkli fotoğraflar çekti bir kaç saniye içinde...

BİR DİKİŞTİR GİDİYOR...

İlk dikiş atıldı delige... Sür'atle gidiyordu işler.. Hasta tam bir kontrol altındaydı. Delik dikilince kalbe artık kan tam gelecek, hasta koşabilecek, merdiven çıkarken nefes nefese kalmıyacak, daha rahat çocuk da doğurabilecek... Dünyayı daha bir başka görecek...

SON DİKİŞ...

Son dikiş de atıldı. Damarlar dikildi.. Sonra başladığı gibi, bu sefer tersinden geçildi işe... «Pompadan ayrılacağım üç dakika sonra hazır olunuz...»

Yeniden kontrol, bu sefer gerçek kalb kontrol edildi. Akciğer ise birden balon gibi şişti, kalb artık tıkır tıkır çalışıyordu, hürüm yâni normal bu sefer... Kalb zarı dikildi.

SİGARA

Dayanamadım tütünsüzlüğe. Dışarı çıkıp iki nefes sigara dumanı çektim içime. Sonra dikildim eski yerime. Göğüs boşluğunu açan âlet gevşetildi. Düş kemigi biraz yaklaştı birbirine... Elektro koter ile kan sızan sinir uçları yakılıyordu, et kokusu geliyordu kapalı burnuma... Sonra teller düğümler, teller düğümler, göğüs gide gide birbirine yaklaştı yaklaştı. Sonra etler dikilmeye başlandı.. En nihayet deriler dikildi, kasıktaki açılan yerleri yardımcıları çoktan dikmişlerdi.

UYANIN, UYANIN...

Kontrol... Kontrol... Nihayet şefkatli bir ses duyuldu :

«Haydi uyanın artık bitti»

Gözler açıldı, ağızdaki tüpler, hortumlar çıkarılınca hasta «Annem» dedi... «Annem...» «Bitti artık, tamam.. Geçmiş olsun..» «Annem...», «Annem...»

Hasta sedyeye alındı, hasta götürüldü. Kocası kapıda... Kolay mı?

Fakültenin ek inşaatı sür'atle ilerliyor. Yeni ameliyat odaları hazır olunca 2 öğleden önce, 2 öğleden sonra 4 açık kalb ameliyatı birden yapılabilecek... Kalbinden zoru olanlar hazır olsun..

Soyundum üstümdelikleri. Dünya var, dünya ve yaşamak ne güzel!... Altı saatteberi başka bir âlemedeyim. Makas.. Ekartör.. Clemp. Aspratör... Pamuk, Gaz, Tampon, Makas... Kontrol... Hazır mısınız?

Onüç - ondört insan, bir yarım insanı tam insan yaptılar. Tam kalb yaptılar.. Dört buçuk yıldanberi 100 - 120 kalb ameliyatı yapan Dr. Aytaç acaba, evde düğmesini dikebiliyor mu? Asistanı ise meğer asker arkadaşımış, maskesini çıkarınca sordum ona, «Yok canım» dedi... «Hiç dikemem...»

BİR HAYATIN KURTARILMASI, SİZİN KAN BAĞIŞ JESTİNİZE BAĞLIDIR.

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ GENEL MERKEZİ ANKARA

Gençlik üyelerimiz için göndermiş olduğunuz 10 adet resimli mesajı teşekkürlerimizle aldığımızı bildiririz.

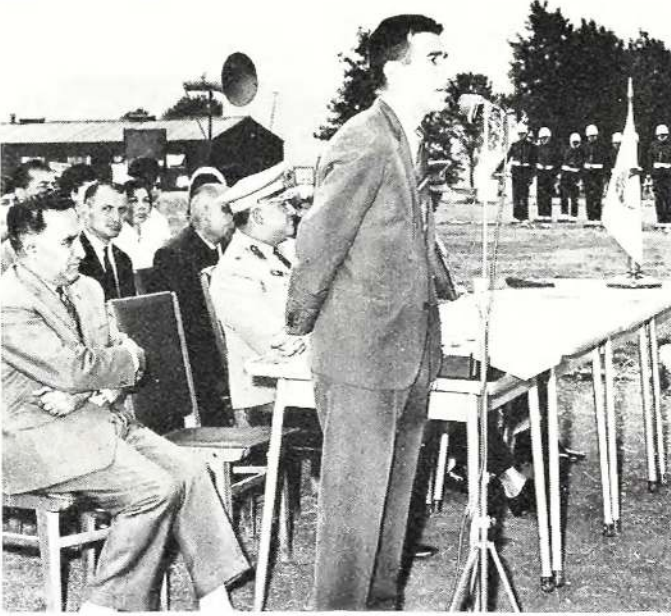
Takvimin orijinallliği ve yeniliği bize olağanüstü tesir etti. Bunun alacak okul çok memnun kalacaktır. Bu konuda size cevabımızı yollamakta gecikmiyeceğiz.

Ayrıca bu mesajlardan bir tanesini Gençlik Mecmuamızda yayımlayacağımızı da bildiririz. Bu nüshalardan size de göndereceğiz.

Bu mübadelenin değişik bir yön taşımasından dolayı teşekkürlerimizi bildirir, saygılarımızı sunarım.

G. de MAN

Belçika Kızılhaçı Genel Müdürü

Kızılay Genel Merkez Kurulu Üyesi Hayreddin Vardar, Samsun'da Piyade İhtisas Taburunda davetlilere ve tören kıtasına hitaben konuşmasını yaparken.

Kızılay Atlas Bayrağına Samsun Valisi Enver Saatçigil Şere Üyesi Hayreddin Vardar, Atlas Bayrağı Çorum Piyade İhtisas

Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimiz yurt savunması y
ğışlıyor. Genel Merkez adına yaptığı konuşmada Ha
kanlariyle sembolleştirmiş olduğu bayra

**BU YAZI, SAMSUN ve ÇORUM'DAKİ TÖRENİ YERİNDE İZLİYEN
NEŞRİYAT VE BASIN MÜŞAVİRİ SEYFEDDİN ORHAN ÇAĞDAŞ
TARAFINDAN KALEME ALINMIŞTIR.**

Kızılay Genel Merkezi tarafından, Samsun Kan Merkezine 1805 şişe kan bağışında bulunan 59. Tümen 6. Er Eğitim Tugayı, Samsun Piyade İhtisas Taburu'na ve 1428 şişe kan bağışında bulunan Çorum'daki İhtisas Taburu'na 15 haziran çarşamba günü yapılan iki ayrı törenle Atlas Kızılay Bayrağı ve Şeref Yıldızı verilmiştir.

Samsun'da İhtisas Taburu Garnizon sahasında saat 9.00'da yapılan törene Samsun Valisi Enver Saatçigil, Belediye Başkanı Dr. Bünyat Arsan, diğer il ileri gelenleri, Kızılay Genel Merkezi adına Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Genel Müdür Yardımcısı Dr. Mehmet Kengerli, Samsun Şubesi Başkanı Dr. Adnan Omay ve Şubenin diğer yöneticileri, Samsun Kan Merkezi Müdürü Dr. Suat Atay, hemşireler ve Mavi Melekler katılmışlardır. Törende başta Tabur Komutanı Yarbay Emin Rodop olmak üzere subaylar, astsubaylar hazır bulunmuştur.

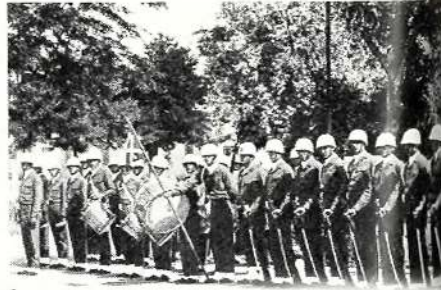
Vali Enver Saatçigil ve davetliler tören kıtasını selâmladıktan sonra Kızılay Genel Merkezi adına bir oknuşma yapan Hayreddin Vardar, özette demiştir ki :

İNSANLIĞA, SAĞLIĞA, YARDIMA HİZMET İÇİN KOŞAN BAYRAK

«Türkiye Kızılay Derneğinin ordu ile birlikte Türk Milletine yapmış olduğu hizmetlerin bir nişanesi olan Atlas Kızılay Baryağına bir Şeref Yıldızı takmasını Türkiye Kızılay Derneği adına sayın Valimizden rica edeceğiz.

Hayreddin Vardar'ın konuşmasını Samsun Kan Merkezi Komutanı ve Kızılaycılar

Fotograflar soldan sağa : Samsun Piyade İhtisas Taburu komutanları ve eratı, Çorum Piyade İhtisas

da Atlas Bayrak ve Şeref Yıldızları verildi

Şeref Yıldızını takıyor, diğer fotoğrafta da Genel Merkez Kurulu
as Tb. Komutanı Yb. Sabahhaddin Özakin'a takdim ediyor.

yanında vatandaş sağlığını gözönüne alarak kan da ba-
ayreddin Vardar, «Kızılay Bayrağı, Türk Milletinin
ağın alından hilâlinin rengini almıştır.» dedi.

Çorum Piyade İhtisas Taburu Komutan Yarbay Sabahhaddin
Özakin törende Şeref Yıldızı da takılan Atlas Bayrağı al-
dıktan sonra konuşmasını yaparken.

Samsun Valisi, Belediye Başkanı, Jandarma
büyük bir ilgi ile izliyorlar.

Bu bayrak maddi olarak belki fazla bir şey ifade etmez. Fakat, bu bayrak Türk Milletinin
kanlarıyla sembolleştirilmiş olduğu milli bayrağın alından hilâlinin rengini almıştır. Bu bayrak
daima insanlığa hizmet için, sağlık için, yardım için koşar.

Harp te ve sulhta daima ordunun yanında ve ordu ile beraberdir. Türk Ordusu vatan sathın-
daki hizmetlerinin yanında Türk milletine Kızılay Bayrağını da beraber taşımakla insanlığın ve
yardımın ne demek olduğunu öğretmekte ve milleti yardım sathına çekmektedir.

BİRCOK İNSANIN HAYATI, BAĞIŞLANAN KANLARLA KURTARILYOR

İşte, kıymet ifade etmeyen fakat mânâsı çok büyük olan bu bayrak ve takılacak Şeref Yıl-
dızının burada mânâsı büyüyor, kıymetleniyor ve burada sembolleşiyor.

Sizler, bağışlanmış olduğunuz kanların neticelerini bilmiyorsanız da yarın terhis olup mem-
leketlerinize gittiğiniz zaman en yakınlarınızdan birçok insanın bağışlanmış olduğunuz kanlarla
sıhate kavuşmuş olduğunu göreceksiniz. İşte, o zaman bağışlanmış olduğunuz kanın kıymetini
anlıyacak ve bir insan hayatını kurtarmak suretiyle yaptığınız güzel iş dolayısıyla sevineceksiniz.

Kahraman Mehmetçik, sayın komutanlar ve sayın komutanım, sizlere Türkiye Kızılay Derneği
Genel Merkezi adına kan bağışlarımızla hayalleri kurtarılan binlerce vatandaşımız için şükranla-
rımı belirtir ve sayın Valimizden Şeref Yıldızını takmalarını istirham ederim.»

BAYRAĞINIZ YENİ YENİ ŞEREF YILDIZLARIYLA DOLSUN

Hayreddin Vardar'ın bu konuşmasından sonra Samsun Valisi Enver Saatçigil, Kızılay Atlas
Bayrağına Şeref Yıldızını takmış ve; «Bayrağınız yeni yeni şeref yıldızlarıyla dolsun.» demiştir.

Samsun Piyade İhtisas Taburu bandosu ve erleri, Samsun Piyade İhtisas Taburu Bandosu tören sırasında görülüyor.

Atlas Bayrağı Şeref Yıldızı da takılmış olarak teslim alan Tabur Komutanı Yarbay Emin Rodop da yaptığı konuşmada demiştir ki :

BU BAYRAĞI ŞEREF KÖSEMİZE İFTİHARLA KOYACAĞIZ

«Kan bağışlarını sembolize eden Bayrağı ve Şeref Yıldızını almış bulunuyoruz. Bu bayrağı şeref kösemize iftiharla koyacağız. Gelecek yıllarda subay ve astsubaylarla erelerin yine aynı anlayış havası içinde vatandaş sağlığının kurtarılması için kan bağışında bulunacaklarına emin olabilirsiniz.

Bayrağın üzerindeki yıldız bu ulvi anlayışın bir sembolü olarak parlayacaktır. Hepimiz bununla iftihar edeceğiz ve daima bir can kurtarmanın verdiği hazı duyacağız.»

Komutanın bu konuşmasından sonra tören kıtası muhtelif parçalar çalarken davetliler hep birlikte komutanlık Şeref Salonuna geçmişler ve orada ağırlanmışlardır.

SİLAHLI KUVVETLER BARIŞTA, SAVAŞTA, AZİZ TÜRK MİLLETİNİN HİZMETİNDE OLMAKTAN ŞEREF DUYMAKTADIR

Samsun'daki törenden sonra Genel Merkez Kurulu üyesi Hayreddin Vardar, Genel Müdür Yardımcısı Dr. Mehmet Kengerli, Samsun Kan Merkezi Müdürü Dr. Suat Atay, hemşireler ve Mavi Melekler Çorum'a gitmişlerdir.

Çorum'da, İhtisas Taburu Garnizonunda saat 14.30'da yapılan törende il ileri gelenleri, Kızılay Çorum Şubesi Başkanı, Tabur Komutanı Yarbay Sabahaddin Özakın, subaylar, astsubaylar hazır bulunuyordu.

Burada tertiplenen törende de Kızılay Genel Merkezi adına Hayreddin Vardar çok veciz bir konuşma yaptı ve kan bağışlarıyla hayatları kurtarılan vatandaşlarımızın şükranlarını ifade etti, Atlas Bayrağı Tabur Komutanı Yarbay Sabahaddin Özakın'a verdi. Şeref Yıldızının takılması da Jandarma Alay Komutanından rica edildi.

Birliği adına bir konuşma yapan Sabahaddin Özakın da özetle dedi ki :

«Sayın Kızılay teşkilatı ve sayın misafirler, Kızılay teşkilatının taburumuz mensuplarının kan bağışlarına bir cemile olarak taburumuzda hâtrası ebediyen muhafaza edilecek şefkat, sevgi ve yardım sembolü bayrağı sunmaları bizleri çok müteahhis etmiştir. Bu nazik davranışlarından dolayı tabur adına şükranlarımı sunarım. Bizler Türk Silahlı Kuvvetleri olarak barışta ve savaşta aziz Türk Milletinin hizmetinde olmaktan şeref duymaktayız. Türk askeri vatan ve millet için gerektiği zaman kanını akıtmaya, canını vermeye her zaman hazırdır. İnsanların sağlıkları yararına memleketimizin çok hayırlı ve dar günlerinde en büyük yardımcısı Kızılay teşkilatına kan talebine cevap vermekle görevimizin birazını da olsa yapmanın rahatlığını duymaktayız. Memleket ve millet sağlığına yardım eden, yangın, sel ve deprem gibi unutulmaz afetlerin tek ümidi olarak ağır vazifeler ifa eden Kızılay teşkilatının her zaman yanında olmaktan daha büyük yardımlarda bulunmaktan zevk duymaktayız. Bu hususta kendilerinden başarılar dilerken tekrar teşekkürlerimizi arz ederim.»

Törenden sonra bir geçit resmi yapılmıştır. Çok iyi yetiştirilmiş eratin geçişi insanda sevinçten ve gururdan göz yaşartıyordu.

Kızılay'ın yeni ilk yardım öğretmenleri Kızılay Genel Başkan Vekili Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan, Genel Müdür Muzaffer Akın, Genel Müdür Muavini Nihat Aşar ve diğer Kızılay yöneticileriyle.

Kızılay İlk Yardım Öğretmen kadrosuna yeni 25 güzide eleman daha katıldı

Kızılay Genel Merkezi tarafından açılan İlk Yardım Öğretmen Kursu'nu başarı ile bitiren 25 İlk Yardım Öğretmenine 16 haziran perşembe günü saat 11'de Kızılay Genel Merkezinde düzenlenen bir törenle diplomaları verilmiştir.

Kızılay'ın daha önce açtığı İlk Yardım Temel Kurslarından başarı ile mezun olan Öğretmen Okulu, Yüksek Okul ve Üniversite mezunu olan 25 erkek ve kadın İlk Yardım Öğretmeni Kızılay'ın açacağı İlk Yardım Kurslarında öğretmen olarak görev alacaktır.

Tören dolayısıyla bir konuşma yaparak, yeni İlk Yardım Öğretmenlerini başarılarından dolayı kutlayan Genel Başkan Vekili Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan, aşağıdaki konuşmayı yaparak diplomaları bizzat tebrikleriyle birlikte öğretmenlere teslim etmiştir. Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan özetle şöyle demiştir :

«Sevgili kardeşlerim. Yaptığınız iş aslında küçümsenecek bir iş değildir. İnsan insan yapan toplum içindeki görevleridir. İnsan toplum içinde egoizminden, benliğinden bazı fedakarlıklar yapmak zorundadır. İnsan ne kadar insan olursa o kadar çevresine yardım etmek zorundadır. Bir insan kolay yetimiyor. Annenin babanın, toplumun bir insanın yetişmesinde büyük hakkı ve emeği vardır.

"Bir çivi bir nal kurtarır, bir nal bir at kurtarır, bir at bir adam kurtarır, bir adam da bir memleket kurtarır", sözü bunu doğrulamaktadır.

Bir insan kitlesine hitap etmenin bir zevk, bir görev olduğunu kabul etmek zorundayız. Çalışmak, biribirini sevmek, biribirimize destek olmak zorundayız. Bizler, büyük bir ulusun torunları olarak ulvi hisleri sizlerden beklemekteyiz. Yaptığınız işler asırların kromozomlarının bize getirdiği ulvi hislerdir. Çok iyi çalıştığınızı hazırladığımız küçük, zevkli ve çok faydalı broşürler açık seçik olarak göstermektedir.

Genel Başkan Vekili Tuğgeneral Dr. Mustafa Bilhan'dan diploma alan iki genç öğretmeni.

Genel Müdür Muzaffer Akın, diplomasını vereceği bir öğretmeni tebrik ediyor

KAN MERKEZLERİNİ YAŞATMAK İÇİN

YAZAN

Dr. CEMAL BÜYÜKYÜKSEL

Türkiye'de modern Kan Merkezleri kurulmasında öncülük eden Türkiye Kızılay Derneği, bu ağır ve o nisbette şerefli vazifeyi yerine getirmek için, 1957 senesindenberi büyük bir azimle çalışmaktadır.

Altı büyük şehrimizde açılan Kızılay Kan Merkezleri, henüz memleketin kan ihtiyacını tam olarak karşılamaktan çok uzaktır.

Hastaneierde yapılan çeşitli tıbbî müdahaleler, kan sayesinde daha verimli olmakta, hekime çalışmasında emniyet verdiği gibi hastanın ve yakınlarının da yüzünü güldürmektedir.

Bu faydalı tesislere sahip olmak isteyen bir çok vilâyet, Kızılay'a müracaat etmekte ve kan merkezi açtırmak için sabırsızlanmaktadır. Kan Merkezi açmak Kızılay'ın görevi olduğu gibi Kan Merkezini yaşatmak da halkın görevleri arasındadır. İşte dâvanın düğüm noktası buradadır. Vatandaş, kendisine düşen vazifeyi neden ihmal ediyor? Sıhhatte bir insan olarak çoğumuz bu meseleyi küçümsediğimiz gibi Kan Merkezlerinin varlığından bile habersizizdir.

Hastaları için kan sağlayabilen vatandaşlar, hastanız iyileşince siz de Kızılay'a karşı vazifenizi unutmayınız.

Toplamı yüzbinleri aşan sizler, sevdiklerinizin hayatını kurtarmak için binbir endişe içinde kan sağlamak için çırpındığınız anlar çok uzaklarda kaldı. Fakat bu gece, yarın?...

Bu ızdırabı ancak sizlerin Kan bağışlamanız dindirebilir.

Türk Ordusunun isimsiz Kahramanı Mehmetçik, sizin için senelerdir durmadan kan veriyor.

Bâzan soruyorlar bize : Siviller de çok kan veriyor mu ? diye. Susuyoruz, önümüze bakıyoruz.

Oysa koca İstanbul'dan, iki milyonluk İstanbul'dan, senede sadece binbeşyüz kişi kan veriyor.

Gidip kan vermek aklımıza gelmiyor, belki de korkuyoruz kan vermekten.

Halbuki, korku yersiz, bütün iş karar verebilmektedir.

Temiz bir müessesede, doktor sizi muayene ediyor, ancak sıhhatiniz müsaitse on dakikada her şey olup bitiyor.

Verdiğiniz bir buçuk bardak kan, acısı yok, tehlikesi yok. Kan bağışından sonra büyük bir iş başarmış insanların huzuru ile Kan Merkezinden ayrılırsınız.

Bugün dünyanın bütün büyük şehirlerinde, kan bağışlamak için halkın günlerce önce merkezlere müracaat edip randevu aldığı bir hakikattir.

Modern tıbbın günlük ihtiyacı ve gelecek harplerin plazma stokları bu sayede sağlanabilmektedir.

Türkiye'nin hergün artan kan ihtiyacı, sulhte ve harpte kullanılacak plazma ürünleri, Kızılayca açılan Kan Merkezleri ve bu sene sonbaharda Ankara'da açılacak olan plazma ürünleri lâboratuvarı sayesinde güven altına alınacaktır.

Ancak bu işin yürütmesi, vatandaşların alâka ve desteğiyle olacaktır.

Sıhhatte bir insanın senede beş kere kan verebileceği ve bu şekilde merkezlerimize yirmi beş kereden fazla kan veren şahısların bulunduğunu bilmeniz de tahmin ederiz ayrıca sizlere güven verecektir.

İlk fırsatta siz de kan bağışlama imkânını araştırınız.

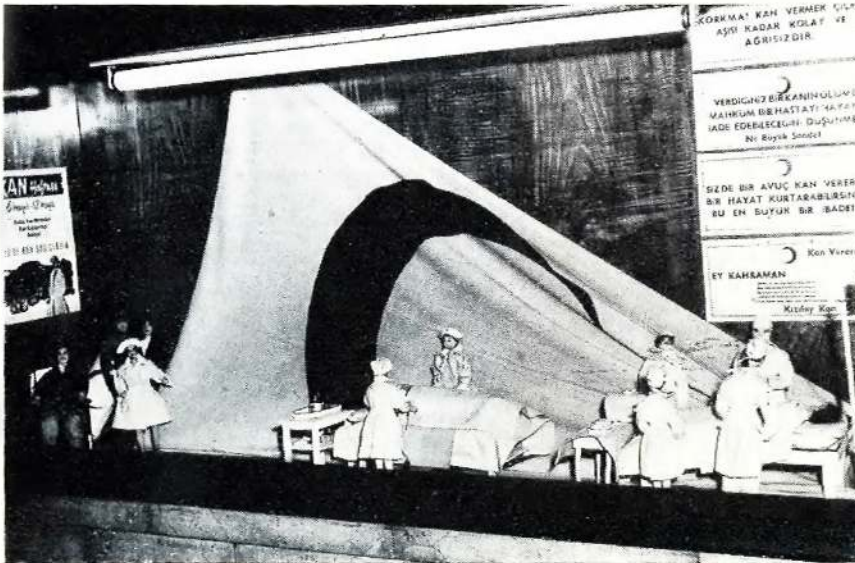

İstanbul'da yapılan büyük geçit törenine küçük bir Mavi Melek de katıldı. Halk konvoyun geçişini ve Mavi Meleklerin sevimli maskotunu büyük bir sevgi ile izledi.

Kızılay Kan Haftası İstanbul'da çok parlak bir şekilde kutlandı

6 mayısta başlayan (Kızılay Kan Haftası) dolayısıyla Kızılay İstanbul Kan Merkezi tarafından 11 mayısta İstanbul'da büyük bir geçit töreni düzenlenmiştir. Saat 14'te Çapa'da bulunan Kızılay İstanbul Kan Merkezi önünden askerî bandonun eşliğinde hareket eden konvoy, Millet Caddesi, Aksaray Sarayhane, Atatürk Köprüsü, İstiklâl Caddesi, Şişli, Yıldız, Beşiktaş, Köprü, Sirkeci, Sultanahmet, Kumkapı, Langa, Aksaray'dan Merkeze dönmüştür.

Konvoyun geçtiği yollar üzerinde uçan Hava Kuvvetlerine ait uçaklar da şehre; içinde kan bağışına davet edici yazılar bulunan onbinlerce çiçek rozet atmışlardır. Halk, Kızılay Kan Bağışı Konvoyunun geçişini büyük bir ilgiyle izlemiştir. Aynı gün Kan Merkezinde 10 - 30 defa kan bağışında bulunmuş donörlerle bir toplantı yapılmıştır.

Beyoğlu Olgunlaştırma Enstitüsü vitrinlerindeki Kızılay köşesi.

Öte yandan Kızılay İstanbul Kan Merkezi Müdürlüğü tarafından Beyoğlu Olgunlaştırma Enstitüsünün giriş holiindeki teşhir vitrinlerinde her yıl olduğu üzere yapma bebeklerden çok güzel bir vitrin tertiplenmiştir.

Bu konuda son sözü alan Cezayir Kızılayı Başkanı Dr. Larbaoui Türkiye'nin Kızılaycılık ve insanlık alanında yaptığı büyük hizmetleri canlandırmış ve Kızılayların tek işaretle birleşmeleri gerekiyorsa veya bunda bir menfaat ve zaruret görülüyorsa Türkiye Kızılayının işareti etrafında toplanmanın faydalı olacağı fikrini savunmuş, ancak böyle bir karara ve dolayısıyla tatbikatına geçebilmek için ilgili hükümetlerin de mütalâalarını ve muvafakâtlarının alınması lüzumuna işaret etmiştir.

Hilâlin Açıklığı ve Yönü :

Neticede, bugüne kadar Kızılay işareti olan hilâli kendi kullandıkları yönde ve açıklıkta görmeğe almış çeşitli milletler ve Genere Konvansiyonları çerçevesi içinde koruyucu amblemin maliki olan hükümetler için bu konunun önemli bir problem teşkil ettiği kaydedilerek, taraflar ve Uluslararası Kızılaç Komitesi ile hükümetler arasında daha derinliğine etüd edilmesi gerektiği mülâhaza olunarak, ulusal derneklerin dileklerine uygun olarak Kızılay işaretinin tek işaret halinde tesbitinin sağlanması için meselenin Kızılaylar / Kızılaçlar Birliğinin icra komitelerinden birine tevdi edilmesi tavsiye edilmiş ve bu esaslar Rabat Seminerinde tesbit olunan tavsiyeler cetvelinde yedinci olarak yer almıştır.

Hac Mevsiminde :

Hac mevsiminde ulusal Kızılay dernekleri tarafından mediko - sosyal sahada yapılan çalışmalar arasında bir koordinasyon sağlanması konusunda ilk konuşmayı Ürdün temsilcisi M. Abdallah Al - Khatib yapmıştır. Ele alınan bu konunun ikiyüz milyon müslümanı ilgilendiren birinci derecede önemli bir problem olduğunu ifade ederek bu işe bir hal sureti bulmanın gerekli bulunduğunu işaret eden temsilci Suudi Arabistan'a en yakın memleket olarak Ürdün'ün hac için Mekke'ye gidenlerin karşılaştıkları çeşitli zorlukları, çok iyi bildiğini söylemiştir.

«Maan'ı terk eden hacı namzetleri Suudi Arabistan sınırına kadar her türlü rabatadan mahrum kalır. Kafiler, yolu olmayan bir çölde hiç bir himaye görmeden ve istikameti gösteren bir işarete rastlamadan ikiyüz elli kilometrelik bir mesafeyi geçerler. Bu zorluk daha çok fakirler için, orta halliler ve yaşlılar için bilhassa bahis konusudur. Mukaddes yere yolcuları taşıyan araçlar bu büyük mesafe için hazırlanmış değildirler, şoförlere gelince bunlar da çöl yolculuğu için tecrübeleri olmayan insanlardır. Ekseriya kum fırtınası sonsuz bir çölde yollarını şaşırmalarına sebep olur. Bu yıl dönüş yolunda hacıların uğradıkları büyük facia ise unutulamazdır. Üç saat içinde sellerde elliden fazla kurban verilen facia. Kafiler dört gün yollarını kaybetmişler ve yolu gösteren uçaklar sayesinde kurtulabilmişlerdir.»

«Hacca gidenlerin sayısı artmaktadır. 1963 de bu sayı 1.250.000 iken 1965 de 1.500.000 i bulmuştur. Buna karşılık yardım için gönderilen sağlık ekipleri gelişme göstermemektedir. Geçen yıl Ürdün'den 10.128 hacı namzedi gitmiş bulunmasına karşılık sağlık ekibi iki tabip ve altı hemşireden ibaretti ve bu ekip giden yirmi kafileden ancak birine refakat edebilmiştir.»

«Bu münasebetle Türkiye Kızılayı'na derin şükranlarımızı bilhassa ifade etmek isterim. Zira o, pek çok vasıta ile teçhiz edilmiş sağlık ekibi göndererek yollarda kafileleriyle ilgilenebilmektedir.»

Rabat'taki Tunus Büyükelçiliğinde tertip edilen dine-büfede Genel Başkanımız, Lübnan, Suriye, Suudi Arabistan temsilcileri ve Birlik Genel Sekreteri

Ürdün temsilcisi Suudi Arabistan'a varan kafilelerin problemlerinin burada sağlık yönünden durulduğunu, zira burada iyi bir sağlık teşkilâtı bulduklarını söyleyerek demiştir ki : «İş ciddidir. İlgili hükümetler ve ulusal dernekler zorlukları karşılayabilmek için kuvvetlerini birleştirmelidirler. Bütün müslüman memleketler mükemmel cihazlarla takviyeli ve yüz yataklı bir seyyar hastane teşkil etmelidirler. Bu hastane evvelâ Ürdün'de çalışmalara başlamalı, zira burası hacı namzetlerinin hareket merkezidir; ve kafilere Suudi Arabistan'a kadar refakat ederek burada mahallî sağlık teşkilâtı ile çalışma birliği yapmalıdır. Bu tasavvurla ilgilenecekleri Ürdün Kızılay'ı Amman'da toplanmaya davet etmekten zevk ve şeref duymaktadır. Toplantıda teferruat konuşulur, bütçesi tesbit edilir ve masrafları karşılayacak çareler etüd edilebilir. Böyle bir hastane tesisi imkânsız görülürse bu sahadaki çalışmalarda gönüllülerin vazife almaları sağlanmalıdır. Ürdün gönüllüleri hizmete hazır olurlar.»

Ürdün temsilcisinin konuşmasını Suudi Arabistan Kızılay'ı başkanı Dr. A. Mudarres'in geniş izahatı takip etmiştir. Hacı namzetlerine mediko-sosyal alanda yardım için memleketinin almış olduğu çeşitli tedbirlerin geniş bir tablosunu çizen Suudi Arabistan temsilcisi müslüman ülkelerden gelen yardım ekipleriyle nasıl ahenkli bir çalışma birliği kurulabileceği hakkında düşündüklerini sırlamış ve kuvvetler arasında bir koordinasyon sağlanmasının kuvvetlerin israf edilmiş olardan üstün sonuç almak için tek yol olacağını söylemiştir.

Görüşümüz Açıklandı :

Genel Başkanımız Mecdi S. Sayman, Türkiye Kızılay Derneği'nin 1952 de bir deneme

mahiyetinde Hicaz'a gönderdiği ilk yardım hastanesinden başlayarak bu yardımın bugüne kadar geçirdiği çeşitli safhaları anlatmış, 1955 de gönderilen 50 yataklı ve 1966 da takviyeli ve tam kadrolu hastanelerden alınan sonuçları açıklayarak 1966 da poliklinik defterine kayıtlı muayene edilen 3500 hastadan 2100 ünün kardeş memleketlerden gelen hacı namzetleri olduğunu kaydetmiştir.

Genel Başkanımız bahis konusu işbirliğine Türkiye Kızılay Derneğinin hararetle taraftar olduğunu ifade ederek bu işbirliğine bir başlangıç olarak 1955 ve 1966 da hastanemiz personeli ile beraber çalışan kardeş İran, Pakistan, Suudi Arabistan hekimlerinin himmetlerini takdirle işaret eylemiş, Suudi Arabistan Kızılay teşkilâtının göstereceği iyi niyetli gayret sayesinde bu amaca ulaşılacağına inandığını işaretle düşüncelerini şöyle sıralamıştır :

1 — Hac mevsiminde Hicaz'da hacı adaylarının sağlık durumları ile ilgilenmek ve gerekli ilk yardımı yapabilmek üzere islâm memleketlerinden gönderilen sağlık ekibi ve hastanelerinin en geç kurban bayramından 10 gün evvel vazife mahallinde hazır bir vaziyette bulundurulmasını, hizmetin daha iyi yapılması bakımından zaruri görmekteyiz.

2 — Hicaz'a tam teşkilâtlı hastane gönderemiyen memleketlerin sağlık ekipleri hastanelerin önsağlık istasyonlarında görevlendirilmeli ve hastanelerle önsağlık istasyonları arasında haberleşme ve irtibat temin edilmelidir.

3 — Hastanelere hastaların nakil güçlükleri gözönüne alınarak, hastanelerin uzak mesafelerde bulunan sabit binalarda değil, bizzat hacıların kesif bulunduğu kesimlerde ve Kızılay'ı onore edecek şekilde çadırlarda kurulmasını faydalı bulmaktayız.

(Devamı Sa. 26 da)

Tunus Büyükelçiliğinde Büyükelçi Ekselâns Habib Chatty, Genel Başkanımız M. S. Sayman, Lübnan temsilcisi Madam E. Nucho, İsveç müşahidi Dr. Philipson

Sosyal refahta gönüllü sosyal refah kurumlarının rolü

ANKARA SOSYAL HİZMET KOORDİNASYON KURULUNUN TERİPLEDİĞİ «SOSYAL REFAH KURUMLARININ İDARESİ» SEMİNERİNİN İLK KONUSU OLAN «SOSYAL REFAHTA GÖNÜLLÜ SOSYAL REFAH KURUMLARININ ROLÜ» HAKKINDA KONUŞMA GÖREVİNİ BANA VERMİŞ OLMALARINDAN DOLAYI SEMİNER İDARECİLERİNE TEŞEKKÜRLERİMİ BİLDİRİRKEN, SENELERDENBERİ İLGİ DUYDUĞUM VE EMEK VERDİĞİM BİR KONUDA SİZLERE HİTAP EDEBİLMEKTEN DERİN BİR HAZ DUYDUĞUMU İFADE ETMEK İSTERİM.

İŞLEMEM İSTENİLEN KONU :

- Sosyal refah, sosyal hizmet, sosyal çalışma nedir ?
- Gönüllü sosyal refah kurumu nedir ? Bünyesi, anlamı ve önemi,
- Bir memleketin, özellikle Türkiye'nin sosyal refahında gönüllü sosyal refah kurumlarının rolü nedir ?

YAZAN

NERMİN ARPACIOĞLU

Bu konuşmayı hazırlamak için bana iki gün verilmişti. Zamanın çok kısa olmasına rağmen bu vazifeyi kabul etmiş olmam «GÖNÜLLÜLÜĞÜN» vasıflarından biri olan, güç şartlara rağmen, bir şey yapabilmek arzusunun bir tezahürü değil midir ?

Sosyal refah, sosyal hizmet, sosyal çalışma (Social work) nedir ?

Bugüne kadar bu terimlerin tam ve değişmez bir târifinin yapılamamış olması, bu hizmetlerin birçok müşterek noktaları olmasına rağmen her memleketin millî bünyesinin ihtiyaç ve imkânlarına uygun ayrılıklar göstermesindendir.

Zamanın sosyal, ekonomik, kültürel ihtiyaç ve temayüllerine göre aynı memlekette dahi aynı tâbirlerin değişik şekillerde kullanıldığı görülmektedir. Bu terimlerin muayyen bir târif çerçevesi içine sığmayan bir dinamizm karakteri taşıması bu hizmetlerin kavramını insan ve toplum ihtiyaçlarının git-tikçe artan çeşitliliğine uygun ileri bir hamle kaynağı haline getirmektedir.

Diğer bir sebep de : Bu kanunun asrımızda yeni bir bilim dalı halinde henüz gelişmekte oluşu, sahasının tıp veya hukuk gibi uzun yıllardanberi kökleşmiş meslektekiler gibi katı bir şekilde belirtilememiş bulunması, terminolojisinde ihtilaflara düşülmüştür.

Sosyal refah, sosyal hizmetler, sosyal çalışma birbirinden ayrı terimlerdir.

SOSYAL REFAH : Günümüzde fertler, aileler ve toplumlar için sağlık, sosyal ve ekonomi alanlarında meydana getirilmiş çok çeşitli Devlet hizmetlerine verilen isimlerdir.

Sosyal ve ekonomik değişmelerle birlikte sosyal refah'ın târifi de genişlemiştir.

Amerika'da Halk Refahı Derneği 1953'de bunu şöyle târif etmiştir : Sosyal Refah : «Devletin fertleri ve aileleri muhtemel veya mevcut sosyal felâketlere karşı himaye eden ve onlara ekonomik ve sosyal yönlerden yeniden kendi kendilerine yeterli olma imkânlarını kazandırmaya yardım eden hizmet sahalarının tümüdür.»

DİĞER BİR TARİF : Sosyal refah, içinde muhtelif tipte müessese ve hizmetlerin bulunduğu geniş bir insani gayret sahasıdır.

SOSYAL REFAH DAHA GENİŞ BİR ŞEKİLDE SÖYLE TARİF EDİLMEKTEDİR : Aile, çocuk, sağlık, çevreye intibak, boş zamanlarını değerlendirme, hayat standardını yükseltme ve âhenkli münasebetler kurabilmeleri için fertlere, ailelere, topluma yardım ederek sosyal durumun iyileşmesi ve yükselmesi amacı ile teşkilâtlandırılmış faaliyetlerdir.»

SOSYAL HİZMETLER : Fertlere, ailelere, çevreye ve daha geniş kitlelere yönelmiş hizmetlerdir. Bunlar kişinin

sosyal çevresinden en iyi şekilde yararlanmasını ve çevreye intibakını sağlamaya yardım eden teşekkül ve kurumlar vasıtasıyla yapılır. Ve şu alanları içine alır :

Amme yardımı, sosyal sigortalar, aile hizmetleri, çocuk refahı, sağlık ve tıbbî hizmetler (bakım, tedavi, koruyucu yönleri ile), suçluların ıslahı, gençliğin boş zamanlarını değerlendirme hizmetleri, harb malûlleri, yaşlılara hizmetler, sıhhi mesken ve uluslararası hizmetler.

SOSYAL ÇALIŞMA : Social Work nedir ? Modern anlamı ile sosyal çalışmada insanlara, fertlere veya gruplar olarak, kendi istek ve kabiliyetlerine uygun ve toplum kurallarıyla âhenkli bir şekilde memnuniyet verici ve iyi bir hayat standardına erişebilmelerine yardım amacıyla yapılan meslekî hizmettir.

Bu işlem çoğu zaman ya sosyal bir kurum, ya da ilgili bir teşekkül yoluyla yapılır.

İKİNCİ BİR TARİF : Sosyal çalışma, insanların kendi dertlerine kendilerinin çare bulmaları için ilmi metod uygulanarak fert, grup ve toplum ihtiyaçlarını karşılamak üzere çeşitli imkânları bir araya getirme san'atıdır.

Bu faaliyetler üç grup halinde toplanabilir :

- 1 — İşlemez hale gelmiş kabiliyetleri yeniden işler hale getirmek,
- 2 — Ferdî ve sosyal imkânların sağlanması,
- 3 — Sosyal yetersizliği önleme,

Sosyal çalışmacılara bu gayelere uygun formasyonu verebilmek için eğitimlerinin esaslı şu 8 temel konuya dayanır :

1. Sosyal kişisel çalışma (Case work)

2. Sosyal grup çalışması (Group work)
3. Toplum organizasyonu (Community Organization)
4. Sosyal araştırma ve istatistikler,
5. Sosyal hizmet teşkilatı
6. Halk refahı ve çocuk refahı
7. Tıbbi bilgi
8. Psikiyatrik bilgi

Çağımızda sosyal çalışmalar yalnız tedavi edici değil, aynı zamanda koruyucu ve yükselticidir.

Modern sosyal hizmet insanlığın tarihi kadar eski sorunlara yeni bir cevaptır. Bu sorunlar hastalık, yaşlılık, yetimlik, aile geçimsizlikleri, fiziki sakatlıklar, şahsiyet intibaksızlıkları, suçluluk insanlığın var olduğu ilk devirlerdenberi mevcuttur.

Sosyal yardım faaliyetlerinin ilk belirtilerini aile fertleri arasında birbirini koruma, dayanışma, iyi komşuluk ve dostluk münasebetlerinde görüyoruz. Daha sonra kabile ve klan bu işle ilgilieniyor.

Bundan sonra dini müesseseler ve loncalar bu faaliyetleri organize etmeye çalışmışlardır.

Bu flântropik gayretler zamanla büyük değişikliklere uğrayarak yoksulluk ve ıstırapın ötesinde ferdin topluma intibakını güçleştiren bütün vak'alara şâmil bir mahiyet kazandı. Ve bu hizmetler ilâhî ve ahlâkî hayırseverliğin dışında bir toplum mes'elesi, bir meslek ve ihtisas işi olarak ele alındı. Sosyal hizmetlerde gelişme ve sosyal çalışmaların şahsiyeti muhite intibak ettirme tedbir ve çarelerini araştırması bu faktörlerle meydana geldi.

Zamanımızda sosyal hizmet mefhumu; vergi ile desteklenen sefaletle mâni olmak için sebeplerini araştırarak, sakatları rehabilite eden ve fertlerin kendi kendilerine yeterli olabilmeleri için onlara yardım eden bir kavram olarak anlaşılmalı başlanmıştır. Bizde henüz birkaç sene gibi kısa bir süre önce başlayan bu mesleki eğitim ilk mezunlarını geçen sene vermiş bulunuyor. Onlar için geniş tatbikat sahaları açık bulunmaktadırlar.

Gönüllü Kurumlar ve Sosyal Hizmetler :

Gönüllü kurumlar sosyal hizmet alanlarında bir memlekette öncülük ve resmî kurumlara rehberlik etmişlerdir. Bu teşekküller ve onların gönüllü elemanları meslekten yetişmiş sosyal çalışmacılardan çok evvel işe başlamışlar, muhtaç kişilere yardım etmişler, sağlık müesseseleri, kör ve sağırılar için okullar, kimsesiz çocuklar için bakım yurtları, çalışan annelerin çocukları için gündüz bakımevleri açmışlar, çeşitli hayırseverlik teşkilatı kurmuşlardır.

Gönüllü bir kurum ekseriya bir veya daha fazla kişilerin toplumun bir ihtiyacını şuurulu bir şekilde hissetmeleri, bu lüzum ve ilgiyi daha geniş bir gruba da yaymak suretiyle geçici bir teş-

kilât kurduktan ve malî yardımlar elde ettikten sonra devamlı bir teşkilât kurup, aktif çalışmalarla geçmeleri suretiyle meydana gelir.

Bu teşekküllerin devamlı olmaları için iyi bir teşkilât ve ciddi çalışmaları ile halkın ilgi ve desteğine erişebilme-leri gerekir. Gönüllü bir kurum başka bir teşekkül veya dernek veya toplum refah konseyi gibi bir örgüt tarafından da tesis edilebilir.

Gönüllü dernekler toplum ihtiyaçlarının bir ifade vasıtasıdır.

— Birçok hizmetlerin öncülüğünü yaparlar.

— Bugün her memlekette az çok gelişmiş veya gelişmekte olan devlete ait sosyal hizmet kurumlarının boş bıraktığı açıklıkları doldurur ve çeşitli hizmetlerde onlara yardımcı olurlar.

Gönüllü kişiler bu derneklerin yönetim kurullarında ve çeşitli faaliyet kollarında çalışmak suretiyle toplumun sorunlarını daha yakından tanımak imkânlarını bulurlar. Olgun ve tecrübeli kamu hizmetleri liderleri buralardan yetişir.

— En küçük bir teşekkülün dahi;

Örneğin, bir gecekondu semtinin ıslahı gayesiyle kurulmuş olsun eğer ciddi bir iş programı ve çalışmaları varsa kalkınma çabamızda onun dahi yeri ve değeri vardır.

Gönüllü teşekküllerin bir avantajı da zamanın ve toplumun ihtiyaçlarına göre yeni hizmetlere başlamak ve eski-lerin şeklini değiştirmek için gereken fleksibilit'e'ye malik olmalarıdır.

Resmî teşekküllerdeki redigite ve zaman kaybı onlarda yoktur.

Bundan faydalanarak gönüllü kurumlar en iyi ve en lüzumlu hizmeti aramalı ve değişen veya yeni beliren ihtiyaçlara göre yeni hizmet şekilleri geliştirmelidirler.

Gönüllü teşekküllerin yapabilecekleri hizmetlerden birkaçını daha sayabiliriz :

— Gençliğin; içinde yaşadıkları toplumun sorunları ile ilgilenmeye önem verecek şekilde sosyal şuurunu geliştirecek, boş zamanlarını değerlendirecek çalışmalar.

— Halk sağlığını (ruh ve beden) yükseltici çalışmalar, bu konularda eğitim.

— Sosyal ,ekonomik ve kültürel kalkınmada faydalı olacak yeni hizmet programlarına halkın ilgisini çekip desteğini sağlamak.

— Gönüllüler halkın içinden gelmiş oldukları için, halk sorunlarını yakından tanımışlar ve onlar üzerinde resmî görevlilerden daha fazla tesir imkânlarına sahiptirler.

— Gönüllünün çalışmalarında başarı sağlanabilmeleri için şu üç vasfı yanında toplamaları gerekir :

- 1) Samimî bir insanlık sevgisi,
- 2) İşbirliği yapma arzusu
- 3) Tevazû ve diğergâmlık

Gönüllü kurumlar, yeni hizmetlerin meydana gelmesi hususunda (teşebbüs ve ısrarları ile resmî teşekküllerini teşvik etmek suretiyle) çok müessir olabilirler.

— Gönüllü teşekkül ve elemanları çalışmalarında başarıya ulaştıracak unsurlar arasında :

1. İş disiplini ve intizamı,
2. Belirli bir program,
3. Feragat ve sebat önemlidir.

Ayrıca, dikkat edilmesi ve önem verilmesi gereken hususlar şunlardır :

1 — Gönüllü elemanları kendi kabiliyet ve formasyonlarına uygun sahalarda çalıştırmak.

2 — Millî ve mahallî liderler yetiştirmek için kurslar açmak.

3 — Elemanlara hizmetlerin gerektirdiği maharet ve bilgiyi kazandırabilmek için onları eğitim ve oryantasyon kurslarına tâbi tutmak.

Yukarıda saydıklarımız, başarıyı çok arttıran faktörlerdir.

Gönüllülerin Yapabilecekleri İşler Arasında :

— Koruyucu tıp hizmetleri : Halk sağlık eğitimi, aşılama kampanyalarına katılma ekibi.

— Kreşlerde çocuk bakımı, yetiştirme yurtları, çocuk ıslah evleri, ceza evleri, hastahanelerde hasta bakımı, moral takviyesi, psikiyatri klinikleri, rehabilitasyon merkezleri, kan merkezleri.

— Okuma-yazma ve el sanatları öğretmenliği,

— Büro işlerine yardım

— Araba kullanarak taşıt temini,

— Resepsiyon ve kantin işleri,

— Gençliğin ve halkın boş zamanlarını değerlendirme programları.

— Kütüphanelerde çalışma ve seyyar kitaplıklar temini, (köylere ve hastanelere),

— Toplum kalkınması çalışmalarına katılma gibi çeşitli sahalarda bulunmaktadır.

Bugünün sosyal refah, devletlerinin gittikçe artan sosyal hizmetlerine rağmen; gönüllülere her zamankinden fazla önem verilmekte ve onların muhtelif sahalardaki tecrübeleri, hizmet ve desteklerinden faydalanılmaktadır. Bizden daha çok gelişmiş memleketlerde hükümetler, resmî kurumlar, profesyonel sosyal çalışmacılar, gönüllülerin hizmet ve yardımlarına bizden daha fazla değer veriyorlar. Bunu birkaç sene evvel Sosyal Hizmetler konusunda tetkiklerde bulunmak üzere, Amerika Birleşik Devletlerine davet edildiğimde bizzat müşahade etmiştim.

Yurdumuzda gönüllü sosyal yardım hareketlerinin tarihinin çok eski olduğu ve menşei, diğer memleketlerde olduğu gibi, iki menbadan aldığı malûmunuzdur.

Din ve Gelenekler :

Türklerin hayırseverlik duygularının eserlerinin kalıntıları bugün dahi Anadolu'dan Mısır'a (Memlûklar) kadar götürülebilir.

Teşkilatlanmış sosyal yardım bizde 18. Asırda başlamıştır. Loncalar gibi iktisadî kurumlar, medreseler, vakıflar da ortaçağdan itibaren sosyal hizmet ifa eden teşekküller idi.

Ancak, Cumhuriyet kurulduktan sonra, devlet sosyal hizmetler sahasında daha geniş inisiyatif ve sorumluluk almağa başladı.

Bununla beraber, Atatürk bugünün Conception'larına uygun olarak, gönüllü kurumlara da önem vermiş ve Kızılay, Çocuk Esirgeme, Yardım Sevenler gibi Dernekleri takdirleriyle çalışmalarında desteklemiştir.

Devletin idare ettiği Sosyal Refah hizmetleri :

Sağlık ve Sosyal Yardım, Milli Eğitim, Çalışma, Köy İşleri, İmar ve İskân Bakanlıkları, Devlet Planlama Dairesi ve Belediyeler tarafından yürütülmektedir.

Gönüllü Hizmetlerine gelince :

Belirli program ve hizmetleri ile âzamî derecede faydalı olmağa çalışan büyük derneklerden başka, bugün sayıları 27 bini aşan küçük dernekler de bulunduğu resmi kayıtlardan bilinir. Bu derneklerden aynı gaye ile kurulmuş olanları birleştirmek, kamu hizmetlerine yararlı ciddi çalışma yapmayanlar için gereken işlemi yapmak ve kurumlar kanununun bir an önce tādil edilerek çığ gibi artışı önlemek vazifesi hükümetimize düşmektedir.

Köklü ve büyük kurumlarımız Medico-Sosyal alanda hakikaten muhtelif önemli hizmetlere öncülük etmişlerdir. Bunlara misâl olarak :

Türkiye Kızılay Derneği'nin yurdumuzda ilk olarak hemşirelik eğitimi ve okulunu, halk sağlığı eğitim kurslarını, Kan Merkezlerini;

Yardım Sevenlerin, rehabilitasyon çalışmalarını, Çocuk Esirgeme Kurumunun, kimsesiz ve korunmağa muhtaç çocuklar konusundaki hizmetlerini sayabiliriz.

Veremle Savaş, Kansere Savaş gibi kurumlar da kendi sahalarında hükümetimize yardımcı olmuşlar ve olmaktadır.

Misâlleri daha çok arttırmak mümkündür.

Kadın nüfusunun; yüzde yetmişaltı ondaaltısının okuma-yazma bilmediği memleketimizde, gönüllü teşekkülleri ilgili Bakanlıklar ile işbirliği yaparak ifa edecekleri ve yurdumuzun kalkınması için hayati önem taşıyan hizmetler beklemektedir.

Başarıya ulaşabilmek için Dernekler arası ve Derneklerle ilgili Bakanlıklarası bir Koordinasyon ve Corperasyon sağlandığı takdirde memleketimizin kalkınma çabasında, gönüllü kuruluşların ve gönüllülerin payı çok kıymetli olacaktır.

«ZİLE» DE YAYINLANAN «BAŞARI» ADLI VE 27 MAYIS 1966 TARİHLİ MAHALLİ GAZETEDE YAYINLANAN, DERNEĞİMİZ TARAFINDAN ZİLE'DE AÇILAN İLK YARDIM KURSU İLE İLGİLİ YAZIYI AYNEN YAZILIYORUZ.

«Evvelki gün akşam Belediye Meclisi Salonunda şehrimiz Kız Sanat Okulunun tertip etmiş olduğu İlk Yardım Kursu neticesi olarak diploma merasimi yapılmıştır.

Merasimin açış konuşmasını bir kız öğrenci yapmış ve Kurs Öğretmeni Sabahattin Çankaya'yı masa başına dâvet etmiştir. Bütün misafir ve talebelere hitaben Sabahattin Çankaya, Türkiye Kızılay Derneğinin saygı ve selâmlarını arz etmiş, Kızılay'ın kuruluşundan bugüne kadar geçen zaman içerisindeki faaliyetlerinden ve özellikle İlk Yardım konusunda geniş bilgi vermiştir. İçinde sevmeye duygusu olmayan insanın hiç bir zaman İlk Yardımcı olamayacağını, bu insanı görevin çok ulvi olduğunu bildirmiştir. İlk yardımın Türkiye'de 1957 yılında bir Alman doktoru tarafından kurulduğunu, 250 kadar öğretmeni yetiştirildiğini ve 15 bin kadar da ilk yardımcı kursiyerin yetiştirildiğinden bahsetmiştir.

Bu kursa iştirâk eden şehrimizden muhtelif öğrenci ve sivillerden müteşekkil 32 kişilik kursiyerlere diploma dağıtma merasiminde derece alanlar şu şekilde sıralandılar.

1. Tülin Karasoy (öğrenci), 2. Nurten Şanver, (öğrenci), 3. Leylâ Alacalı, (öğrenci), 4. Necatî Kömürel, (öğrenci) seçildiler. Diğer diploma alanlar sırası ile : Suzan Yolaçan, Ali Tokgöz, Şükür Özhamam, Mustafa Savaş, Nazmiye Aran, İbrahim Üresin, Sadakat Eren, Emine Ayata, Emine Kolcuoğlu, Emin Demirtola, Ayten Ara, Fuat Alacalı, Perihan Güral, Meral Açış, Neclâ Kartaloğlu, Nazmiye Savaşan, Kemâl Aydın, Mustafa Yılmaztürk, Niyazi Akman, Suphi Kılıç, M. Emin Özman, Mithat Beki, Mustafa Yağcı, İbrahim Zeki Öztürkân.

Diploma merasiminden sonra kurs öğretmeni Sabahattin Çankaya'ya Kız Sanat Okulu Sağlık Kolu Başkanı Nazmiye Savaşan tarafından bir bronz heykel hediye edildi. Bundan sonra kurs öğrencileri arasında İlk Yardım Kursunda öğrenmiş oldukları derslerin tabiki şekli yapıldı. Bu arada misafirlere limonata, bisküvi ve okul tarafından bu merasim için hazırlanan üzeri KIZILAY yazılı pasta ikram edildi.

Kursiyerleri tebrik eder, başarılar dileriz.»

BÖLGESEL SEMİNER

(Sa. 23 den devam)

4 — Sağlık ekipleri ile hastanelerin tam bir işbirliği anlayışı içinde çalışabilmelerini temin etmek üzere, bu alanda yılların verdiği tecrübe ile daha ehliyetli olan Saudi Arabistan Hilâli Ahmer Teşkilâtı hac mevsiminden 2 ay evvel kardeş derneklerle istişarede bulunmalı ve sonuca göre koordinasyonu plânlamalı ve durumu ulusal derneklere bildirmelidir.

5 — Kardeş memleketlerden gelen hac adayları, milliyet ve memleket tefrik edilmeksizin hastane ve sağlık istasyonlarında eşit hüsnü kabul görmeli ve yardımdan mahrum bırakılmamalıdır.

6 — Hac mevsimi devamınca salgın hastalıkları önlemek amacı ile özel eğitim görmüş iştirâkçi memleketler mensuplarından müteşekkil mobil bir çevre sağlığı kontrol ve tarama ekibinin teşkilini zaruri görmekteyiz.

7 — Hastane ve sağlık ekiplerinin bu faaliyetleri Kızılaycılık ruhuna uygun bir mediko-sosyal çalışma olarak Derneğimizce kabul edilmiş ve bu çalışmaların devamında müşterek menfaatlerimizin korunduğu kanaatine varılmıştır.

8 — Yukarıda kısaca özetliyerek arz etmeğe çalıştığımız hususların diğer kardeş ulusal Derneklerce de lâykıyla değerlendirilmesini ve bu insanî hizmetin bir an evvel tatbik sahasına konulmasına yardımcı olmalarını dileriz.

Tavsiyeler :

Bu üç konuşmacıdan sonra bazı temsilciler daha görüşlerini anlatmışlar ve neticede şu tavsiyeler tesbit edilmiştir :

- Sağlıklarını korumalarını öğretmek için hacı namzetlerinin muayyen bilgilerle teçhizi ve genellikle hacce gidecekleri dair alınacak tedbirler için resmi makamlarla ulusal derneklerin müşterek çalışmaları yapmaları,
- Hacı namzetlerinin hareketlerinden evvel sıkı bir sağlık kontrolünden geçmeleri ve sağlık raporu verilmesinin ciddi bir sisteme bağlanması,
- Karadan gidenler için taşıt vasıtalarında aranılacak vasıflar (taşıtların hareketten evvel incelenmesi, kafenin terkihi, akaryakıt ve su ihtiyatı, kafiye bir makinanist terfi),
- Yüz yataklı bir seyyar hastane teşkili ve hacı namzetlerine yardım etme arzusunda bulunan ulusal derneklere bu yardımı ilâç sağlama ve kalifiye personelle katılma suretiyle yapmalarını teklif,
- Acil olaylarda ve toplumlarda hizmete alışı gönüllüleri bulunan ulusal derneklerin hac mevsiminde bu gönüllüleri ile faydalı hizmetler yapabilecekleri düşünülmektedir hükümetler tarafından kurulacak sağlık ekiplerinde vazife almalarının temenni olunması,
- Çalışmalarının daha verimli olması için yardım gayretlerinin diğer teşebbüslerle birleştirilmesi imkânlarını incelemelerinin ulusal derneklere tavsiye edilmesi,
- Sağlık, sosyal ve insanlık alanlarında, hac mevsiminde hacı namzetlerinin ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilmek için Kızılayların takabbül edebilecekleri sorumluluklar ve bu mevsimin ortaya koyduğu çeşitli problemler üzerinde ulusal derneklerle müştereken bir eüde girişiminin Kızılaylar / Kızıllaçlar Birliğinden istenmesi.

Kızılay Bursa Kan Merkezi'ne bugüne kadar 40 defa kan bağışında bulunmuş olan Bursalı İsmail Öncü, kırkinci kan bağışında bulunduğu gün yaptığı büyük işin huzuru ve mutluluğu içinde..

İSMAİL ÖNÇ 40. KAN BAĞIŞINDA BULUNDU

Kan bağış rekortmenlerinden ve 17 temmuz 1965 tarihinde kan bağışlarından dolayı Altın Madalya ile taltif edilen Bursalı İsmail Öncü, Kızılay Bursa Kan Merkezi'ne 40. kan bağışında bulunurken görülüyor.

KIZILAY BURSA KAN MERKEZİ MÜDÜRÜ DR. CEMAL ÖZEMEK, AŞAĞIDAKİ YAZISINDA KIZILAY BURSA KAN MERKEZİNE BUGÜNE KADAR 40 DEFA KAN BAĞIŞINDA BULUNMUŞ OLAN KAN BAĞIŞ REKORTMENLERİNDEN VE 17 TEMMUZ 1965 TARİHİNDE KAN BAĞIŞLARINDAN DOLAYI KIZILAY GENEL MERKEZİNCE ALTIN MADALYA İLE TALTİF EDİLEN BURSALI İSMAİL ÖNÇ'Ü ANLATMAKTADIR.

Kan Merkezimizin kuruluşundan bugüne kadar bize devamlı olarak kan bağışında bulunan, bazı sıkıntılı ve dar durumlarımızda Hızır gibi yetişip huzur içinde «0 RH» grubu kanını veren İsmail Öncü'ten bahsetmeği bir vicdan borcu saymaktayım.

Hakikaten engin insanî duygulara sahip kan bağışçımız İsmail Öncü, pek de iyi olmıyan geçim şartlarına rağmen hiçbir gün durumundan yakınmamış, bâzan içine düştüğü en çetin şartlarda bile bize ihtiyaçlarından bahsetmemiştir.

Haftanın muayyen günlerinde sessizce Merkeze gelip bir kenara ilişen İsmail Öncü, Merkezimizdeki sorumlu hemşire ve teknisyenlerin gözlerine bakarak kendi yapacağı bir hizmetin olup olmadığını soruşturur, bâzan vidaları gevşeyen koltuk ve sandalyeleri kendine göre pratik usullerle onarır, duvarlara asılmış resimlerin sağa sola eğrilmiş çerçevelerini dikkatle düzeltir. Yegâne merakı Kızılay Dergileridir.

Yeni nüshaların gelip gelmediğini sorar, yine sessizce kaybolup gider.

O, Kızılay Dergilerimizin en başta gelen okuyucusu ve okutucusudur. Derginin çıkışından bugüne kadar olan nüshalarından bir adedi muhakkak ona verilir.

Son defa kutladığımız Kan Haftasının ilk üç gününde muntazaman Merkeze gelmiş, Merkezdeki hazırlıklara gönülden katılarak pankartları koltuğun altına alıp ana caddedeki mağazaların vitrinlerine yerleştirmiş, rüzgârdan kopup düşen büyük dövizlerimizi gücünün yettiği kadar eski haline getirmeye çalışmış, daha bir ay evvel Eskişehir Devlet Hastanesine bağışladığı kana rağmen inatçı ısrarları ile bize son 40. kanını vererek Kan Haftasının en mutlu bağışçısı olmuştur.

İsmail Öncü'nün 40. kan bağış seansını gösteren ve bağıştan sonraki hayat dolu, mağrur bakışlı, hakikaten heybetli resimlerini sunuyoruz.

Gözü tok, hayırsever ve vefalı İsmail Öncü'ü sizlere tanıtmış olmaktan kıvanç duymaktayız.

Kızılay İstiklâl Şubesi'nin şeref köşesinden bir görünüş. Ortada Merhum Hacı Meliha Akyüz ve Hacı Hayri Akyüz görülmüyor. Her ikisi de ebediyete intikal ettiler. Fakat, kurdıkları ve geliştirdikleri eserleri daima yaşayacak ve onları hayırla, rahmetle yâdettirecek.

Kızılay İstiklâl Şubesi Kurucusu ve aralıksız olarak bu Şubenin Başkanlığını yapmış olan Hacı Hayri Akyüz, 24 Mayıs 1966 salı günü Hakkın Rahmetine kavuşmuştur.

Merhum, 26 Mayıs Perşembe günü öğle namazından sonra Şişli Camiinde kılınan cenaze namazından sonra eller üzerinde uzun müddet taşınmış, 40 taksi ve 15 minibüsü dolduran sevenleri ve yakınları tarafından önce Şube binasının bulunduğu mahalle getirilmiş, burada yapılan saygı duruşundan sonra Eyüp'teki aile makberesinin bulunduğu yere götürülmüştür. Burada, vasiyeti gereğince 1961 yılında vefat etmiş olan eşi Hacı Meliha Akyüz'ün yanında toprağa verilmiştir.

Türk Hava Kurumu ve diğer hayır müesseseleri meyanında Kızılay İstiklâl Şube ve Dispanserini tesis ederek 40 sene müstemiren Kızılay'da vazife görmüştür. Bu müddet zarfında Şube Başkanlığından ayrı olarak Genel Merkez azaılığı ve İstanbul Temsil Heyeti Başkanlığında da bulunmuştur.

KIZILAYIN BÜYÜK KAYBI

MERHUM HACI HAYRİ AKYÜZ'ÜN MEDİKO-SOSYAL SAĞLIK DERGİSİ'NİN, SAYI 14, KASIM 1962 TARİHLİ 32. SAHİFESİNDEKİ BİYOGRAFİSİ AYNEN AŞAĞIYA ÇIKARILMIŞTIR.

Hayri Akyüz : Bugün Kızılay İstanbul Teşkilatı'nı Temsil Heyeti Başkanlığını deruhte etmekte olan Hayri Akyüz, 70 yaşındadır ve tam 37 senelik bir Kızılaycıdır.

Emniyet Müfettişliği, memleketimizde ilk seyahat acentesi kurucularındandır aynı zamanda. Kızılay tarafından Hacca gönderilen bir ekibe masraflarını tamamen kendi ödeyerek iştirâk etmiş ve Hacı olmuştur.

1946 - 1950 yıllarında İstanbul Belediye Meclisi Üyesi olarak İstanbul şehrine değerli hizmetlerde bulunan Hayri Akyüz, bundan onbeş sene önce Kızılay Beyoğlu Şubesinin Kalyoncu Kolu Başkanlığına geçmiştir.

Oradaki başarılı çalışmaları neticesinde bugün İstanbul'un ve Kızılay'ın çalışma bakımından en başta gelen Dispanserlerinden biri halinde olan İstiklâl Şubesini kurmuştur. Hayri Akyüz'ün fedakârca ve feragatla çalışması sayesinde yıllardanberi bütçesini 500 bin liranın üzerinde tahakkuk ettiren Kızılay İstiklâl Şubesinin çeşitli branşlarda çalışan 24 doktoru vardır.

Tam 37 yıldır Kızılay için tatil, pazar demeksizin sabahın erken saatlerinden gece yarısına kadar çalışan Hayri Akyüz, bu fahrî çalışmaları karşısında Genel Merkez tarafından Altın Madalya ile taltif edilmiştir.

Mediko-Sosyal, bu iyiliksever Kızılaycıya en candan tebrik ve başarılarının devamını sunar, onun çalışmalarının diğer Kızılaycılara da örnek olmasını diler.

Hacı Hayri Akyüz'ün cenazesi Şişli Camiinden sonra eller üzerinde taşınırken Kızılay Hemşire - Ebe Okulundan öğrenciler iki yanında ilerliyorlar. Bir öğrenci de altın madalyasını taşıyordu.

Büyük Kızılaycı Hayri Akyüzün ardından

Aziz Başkanımıza :

Hayatının kırk yılını uğruna vakfeylettiğin ideal olan Kızılaycılık gibi mübarek insanlık ve şefkat yolunda nihayet son nefesini verdin.

Sana son vazifelerini yapmak üzere bir hürmet ve muhabbet halesi şeklinde aziz tabutunun etrafını çevrelemiş biz sevgililerin, hayranların ve dostların yanık kalplerimiz, bükük boyunlarımız, yaşlı gözlerimiz ve sararmış yüzlerimizle mukadderatın bu acı tecellisinden şaşkına döndük, perişan olduk. Üfütün, bizleri tâ can evimizden vurdu. Feleğin bizlere bu ne zalim darbesidir ki bugün yetimin olduk. Uğruna titredüğün, sıhhat ve nihayet hayatını verdiğin Kızılayımızı da öksüz bıraktın.

Daha düne kadar etrafına topladığın bizleri görünce neşen yerine gelir, yorgunluğunu ve hat tâ devamlı rahatsızlığını unuttur, beşüş çehrenle ayrı ayrı hal ve hatırlarımızı sorarak bizleri taltif ederdin. Bizler de Hacı Babamızı görmenin sevinciyle mesut, neşene iştirak eyledik. Fakat heyhat, bugün biz sevdiklerinin için artık aziz bir hâtırasın. Öyle bir hâtıra ki, tabî değerinin nisyarla malûl bulunmasına rağmen, yâdında daima yüreklerimiz sızlayacak, fânî varlıklarımız senin halinle halle-ninceye kadar bu elim iştirak ateşi devam edecektir.

Sevgili Hacı Babamız,

Bütün dehşetiyle tahakkuk etmiş bu acı hakikat, yıllardır hasretli bizlere dağı derûn olup her yâdında sana ve cümlemize göz yaşları döktüren, hayır ve şefkat yolunda engin merhame-tiyle hepimize rehber olan mübarek Hacı Annemize ebediyyen kavuşmuş bulunduğunu ifade ediyor. İftirakınla yanık kalplerimize bundan bir teselli hissesi çıkarmaktayız.

Üzerine titredüğün eserin hep seninle dolu. Ona baktıkça seni anacak ve yâdı hasretinle yana-cağız. Mânevî varlığın daima bizimle olacaktır.

Sevgili Hacı Babamız,

Hasretinle kalpleri yanık, ayrılık eleminle gözleri yaşlı biz dostların ilâhî rahmetle halelenmiş kabrin önünde bir kere daha eğilir; sana ve Hacı Annemize engin rahmet ve mağfiretini esirgememesini Ulu Tanımızdan niyaz eyleriz. Nur içinde yat, makamın cennet olsun Aziz Başkanımız.

KIZILAY İSTİKLÂL ŞUBESİ
ŞUBE KURULU ÜYESİ
FAZİL AYBAR

Hayri Akyüz'ün tabutu ebedî istirahatgâhına tevdi ediliyor (Sağ başta oğlu Avukat Suat Akyüz görülüyor)

Merhum'un tabutu cenaze arabasından alınıp ebedî istirahatgâhına götürülüyor.

Şişli Camiinde cenaze namazından sonra Merhum için tanınmış imamlardan Yahya Eskişehirli tarafından dua ediliyor.

Fotograflarla Kızılay Haberleri

Kızılay Kan Haftası İzmir'de de törenlerle kutlanmıştır. 10 Mayıs salı günü Kızılay İzmir Kan Merkezince düzenlenen geçit töreninde çiçeklerle süslenmiş arabalar içine oturtulan Kızılay Kan Merkezi Hemşireleri kanın önemini anlatan pankartlar taşıyarak İzmir'in belli başlı caddelerinde dolaşmışlardır.

Çorum İlköğretmen Okulu, Kız Sanat Enstitüsü, Erkek Sanat Enstitüsü, Imam-Hatip Okulu Kızılay Kollarına mensup öğrenciler, Kızılay Çorum Şubesi yararına 17 Mayıs salı akşamı Çorum Yalçın Sinemasında ortaklaşa bir KIZILAY GECESİ düzenlemişlerdir. Çorumluların, il ileri gelenlerinin hazır bulunduğu gecede öğrenciler, Kızılay'ın karagün dostu olduğunu anlatan üç ayrı eser temsil etmişler, ayrıca milli kıyafetlerle çeşitli milli oyunlar oynayarak, halk türkülleri söylemişlerdir. Öğrencilerin candan ve yürekten gayretleriyle büyük bir başarı ile yarattıkları Kızılay Gecesi dolayısıyla öğrenciler ilgililerce hararetle kutlanılmışlardır. Fotoğraflarda öğrenciler korusu ve milli oyunlar oynayan gençler görülmüyor.

Kızılay Kan Merkezleri Müdürleri, Genel Müdür Yardımcısı Dr. Mehmet Kengerli'nin başkanlığında 23 - 25 Mayıs tarihlerinde Kızılay Bursa Kan Merkezinde bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda, Türkiye'nin kan ihtiyacının nasıl karşılanacağı konusu tartışılmış, sivil halkı kan bağışına teşvik yolları üzerinde durulmuş, düzenlenen ortaklaşa bir programla Kan Merkezleri gezici ekip ve Mavi Meleklerinin bütün Türkiye'yi ve sivil müesseseleri kan bağışı sağlamak üzere dolaşmaları kararlaştırılmıştır.

Kızılay Çayeli Şube Başkanı Yargıç Mehmet Küçükislamoğlu'na, şubede yapılan bir törenle Onursal üyelik rozeti takılmıştır. Yukarıdaki fotoğrafta, Çayeli Şubesi Başkanı Mehmet Küçükislamoğlu'na Çayeli Savcısı Talât Tuğaç tarafından Onursal üyelik rozetinin takılması görülmektedir. Diğerleri ise sırasıyla savcı yardımcısı Abdülkani Birben, icra memuru Mehmet Osmanoğlu, yargıç Tekin Köksal'dır.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla Lâpseki'de düzenlenen geçit törenine, Kızılay Lâpseki Şubesinin okullarla yaptığı işbirliği ile Kızılayı temsilen bir araba da katılmıştır. Fotoğrafta, geçit töreninde Kızılayı sembolize eden arabanın geçişi görülmektedir.

FOTOGRAFLARLA KIZILAY HABERLERİ

İstanbul Valisi Vefa Poyraz'ın eşi Bayan Mahinur Poyraz, 18 Mayıs tarihinde Kızılay İstiklâl Şubesi'ni ziyaret ederek Şube çalışmalarını yerinde izlemiş, aynı gün şubece yoksullara yapılan yiyecek dağıtımında ilgililere bizzat yardımında bulunmuştur. Kızılay İstiklâl Şubesi'nin Şefkat Kolu Fahri Başkanlığını kabul eden Bayan Poyraz, Şubenin hâttıra defterine kabul ettiği bu görev dolayısıyla şu satırları yazmıştır: «Kızılay İstiklâl Şubesinin Şefkat Kolu Fahri Başkanlığını kabul etmek benim için büyük bir şeref olacak. Her an hizmete hazırım...» Fotoğraflarda İstanbul Valisinin eşi Bayan Mahinur Poyraz'a Kızılay İstiklâl Şubesi Şefkat Kolu Başkanı Bayan Cemile Akyüz tarafından Kızılay rozeti takılırken, altta ise Bayan Poyraz, yoksullara gıda dağıtımını yaparken görülmektedir.

Kızılay Eminönü Şubesindeki Biçki-Dikiş Kursları başarılı bir şekilde devam etmektedir. Kurslardan her yıl birçok genç kız ve ev kadını yararlanmaktadır. Kızılay Eminönü Şubesine CARE Teşkilatı tarafından kurslar için iki adet Singer dikiş makinesi verilmiştir. Fotoğraflarda bu iki dikiş makinesi görülmüyor.

Vezirköprü İlçesinin Çaltı köyünde çıkan yangından zarar görenlere Kızılay Genel Merkezinin gönderdiği dört balyalık giyim eşyası, Kızılay Vezirköprü Şube Başkanı Vahit Tuz'un başkanlığında mahallinde dağıtılmıştır. Fotoğrafta, yangından zarar gören vatandaşlardan bir kısmı ve dağıtılan giyim eşyaları görülmektedir.

Kızılay, her yıl binlerce insanın hayatını kurtarıyor

YAZAN

BURHAN ŞENER

ZAMANLI zamansız radyolarda, «sıfır grup RH negatif kan aranıyor» diye anonslar duyarız. Bu anonsları duyar duymaz da «Yahu şu Kızılay'a, hastaneye bak, rahat rahat kan toplamaz da, en sıkışık anlarda milletten kan istemeğe kalkar» diye de ilgililere söylenmedik lâf bırakmayız.

Oysa bu radyo bildirilerinin altında yatanlar bir bilinsel... Ne gibi imkânsız şartların bu çağrılara sebep olduğunun nedenlerine bir inilse...

Kaç zamandır merak ettiğimiz bu konuyu etüd etme fırsatı en nihayet Kızılay'ın kan haftasının başlaması dolayısıyla elimize geçti. Yaptığımız araştırmalardan öğrendiklerimizi aşağıya yazdık. Geliniz, bu ilginç konuyu beraberce okuyalım..

Kan toplama işi uzun bir süredenberi toplumun meşgul olduğu bir konu. Bilhassa savaşlar, büyük tabiat felâketleri bu meseleyi zaman zaman birinci plâna çıkarmış. Ama, fennin bugünkü terakkisi çeşit çeşit hastalıkları ve bunların tedavilerini ortaya çıkarınca, kan ihtiyacı da gün geçtikçe artmış.

Kan ihtiyacının artmasına karşılık, stoklardaki artmalar o nisbette olmamakta. Acele zamanlarda gerekli kanı bulmak çok güç şartlarda mümkün olabilmektedir. Kana olan ihtiyacı belirtmek için, bir acele kalp ameliyatında 15 litre kan sarfedildiğini belirtelim.

4 ÇEŞİT KAN

Genel olarak mevcut kanlar 4 grupta toplanır. A, B, O, A-B bu dört tipte, RH faktörü yönünden müsbet ve menfi olarak kısımlara ayrılır. Bu gruplardan insanlarda en çok bulunanları A. yüzde 40, O. yüzde 30, B. yüzde 15, AB- yüzde 15. Bu kan gruplarının negatifleri çok daha az sayıdaki insanlarda bulunmaktadır. Bunun oranı yukarıdaki nisbetlerin yüzde onu kadardır. Bir de bazı kan gruplarını nâdir kılan diğer şey RH faktörüdür. Bunun negatif ve pozitif çeşitleri vardır. Böylece bazı kan gruplarının hemen bulunamaması sebepleri daha iyi aydınlanmış olmaktadır.

21 GÜNDE ESKİYİŞ

Kan toplanmasında, kan verenleri arayıp bulmak kadar, alınan kanın korunması da önemli bir problem teş-

kil etmektedir. Alyuvarlar 21 gün sonunda istifade edilmez hale gelmekte, plazma ise iyi ve şartlarına uygun bulunduğu takdirde (14 derece ve gölgede) 4 yıl dayanabilmektedir. Bu kadar bir süre muhafaza edilebilen plazma (kanın sulu kısmı) ise vasfını tam muhafaza edememekte, bilhassa plâketler yıprandığı için kanın donma hassası kaybolmakta, bu da önemli bir mahzur olarak ortaya çıkmaktadır.

HERKESİN KANI YARAMAZ

Her vatandaşın kanı kan merkezlerinin işine yaramaktadır. Bir kere yaşı 18'den küçük ve 60'tan büyük olmaması lâzım. Sonra kan verenin tansiyonunun yüksek bulunmaması (20 den yukarı) ve sıtmaya, şeker hastalığına, zâfiyete musap olmaması ve kan verdiği sırada hasta olmaması lâzımdır. Homogloblin yönünden zengin kanlar ancak alıma tâbi tutuluyor. Alyuvarlar yüzde 75'ten aşağı düşünce bu kan alıma uygun bulunmuyor.

ÖNCE KAN ALIMI SONRA TETKİK

Kan merkezinin kan alma kaynakları kuvvetli değil. Bu tesislere devamlı kan sağlayan tek ve en kuvvetli kaynak askerî birlikler. Ve Kızılay'a bir yılda sağlanan kanın yüzde 90'ını ordu veriyor.

Halkın bu çok önemli tesise karşı ilgisi zayıf. Oysa, kan müessesesi hepimizin sağlığıyla ilgili çalışmaları yapıyor. Her an hepimizin böyle kritik durumlarla karşılaşmamız muhtemel. Böyle olunca da, kan yardımına sevaket koymamız lâzım.

Bu ilgiyle hem sosyal, hem kişisel çıkarları sağlayacağımız unutulmamalı.

Meselâ İstanbul'daki Kızılay Kan Merkezinin yıllık kan temini 25 bin şişe civarında. Bu miktarın yüzde 10'unu, 2100 şişesini, 2 milyonluk İstanbul şehri verir. Halbuki İstanbul ve civarı birliklerinin personel miktarı ise İstanbul nüfusunun yüzde 2'sine ulaşmaz.

İstanbul ve çevresinde sivil halktan kan verenler ise daha çok tansiyonlarını düşürmek isteyenler. Bu tiplerde en çok bahar aylarında kan verme ihtiyacını duyuyorlar.

KAN İÇİN TEBERRU

Kan merkezleri kan alımında teberru esas tutuyorlar. Para ile kan almayı tercih etmiyorlar. Maamafih bu

HABER GAZETESİNE
ve BURHAN ŞENERE
TEŞEKKÜR EDERİZ

Dergimiz sütunlarına aynen aldığımız bu yazı, HABER gazetesinin 19 Mayıs 1966 perşembe günlü sayısında yayınlanmıştır. Konuyu her yönüyle inceliyen ve gerçekleri dile getiren BURHAN ŞENER'e ve yazıyı yayınlıyan HABER Gazetesine Derneğimiz adına teşekkür ederiz. Kızılay'ın Kan Merkezleriyle giriştiği insan hayatı kurtarma çabası değerli basının konuya bu ölçülerde dikkat ve titizlikle eğilmesiyle mümkündür.

usulden de tam vazgeçmiş değiller. Para ile kan alma için geçen yıl bütçelerine 200 bin liralık bir ödenek konmuş. Vatandaşlara kan verme ise paralıdır. Hastanelere kan 50 lira karşılığında verilir.

Bir şişe kan için (yarım kilo) 50 lira isteniyor. Fakirliklerini resmen ispat edenlere 4 şişe kan verilebiliyor.

FAKR-Ü HAL KÂĞITLI ZENGİN

Bu arada kan isteyen birçok kimselerin para vermek için «fakrî-hal kâğıdı» getirdiklerini, oysa çok uzaklardan taksi ile geldiklerini ve istedikleri kadar fazla kan almak için ceplerinden tomarla para çıkardıklarını kan merkezi başhekimine bize anlattı.

1957'DE KURULMUŞ

Çapa Kan Merkezi 1957'de kurulmuş. Ankara'da ve Bursa, İzmir, Samsun, Erzurum'da da buna benzer teşekküller var. Zonguldak'ta da yakında modern tesisli bir merkez açılmak üzere.

Çapa Kan Merkezinde 4 doktor, 12 hemşire, 40 personel var. Teknisyen hemşireler kurslardan geçiriliyorlar. Yetişkin bir hemşire bir günde 100 kişinin kanını alabiliyor. Alınan kanlar laboratuvar muayenelerinden geçirildikten sonra rezervlere dahil ediliyorlar. Kan plazmaları kurutularak saklanıyor.

Ankara'da, plazmanın içindeki maddeleri istihsal edecek yeni bir tesis kurulmaktadır.

BİR İNSAN NE KADAR KAN VEREBİLİR?

İlk alınışta bir insandan 250 gram, sonraki kan vermelerde de yarım kiloya kadar kan alınabiliyor. Yılda bir insan 6 defa kan verebiliyor. 5 - 6 yılda 32 - 33 defa kan veriler var.

Kan vermenin fazlaya kaçmamak şartıyla zararlı etkisi yok vücuda. Tabii vücut kan verecek kabiliyette ise. Kan alındığı zaman vücudun kan yapıcı organları harekete geçiyor. Kan alınmasa da alyuvarlar o kadar az hayatı olan unsurlar ki 3 ay içinde yıpranıyorlar ve vücut, eksilen miktar tekrar yapma çabasına girişiyor.

Kanı alınan insanda bir ferahlık olmaktadır. Eksilen miktarın tamamlanması için gönüllüye çay, limonata, ayran veriler vücuttaki sıvı dengesinin tamamlanmasına çalışılmaktadır.

KAN VERME GAYESİ

Kan verme merkezinin sempatik müdürü; gönüllü olarak kan verenlerin muhtelif gayelerle hareket ettiklerini, bir kısmının sıhhi gayelerle, bir diğer grupun sosyal fikirlerle hareket ettiklerini açıkladı. Gençlerin bu işe pek itibar ettikleri yok.

Önemli olaylarda kan verenlerin miktarı birden yüzde yüzelliye çıkıyor ve bilhassa gençler bu işe önderlik ediyor.

STOKLAMAYA ZARURET VAR

Savaş zâyatında yaralı hastalar birinci plânda geldiklerinden tabii ki çok kana ihtiyaç bulunmaktadır. İkinci olarak ta hastane ihtiyaçları gelmektedir. Yalnız hastaneler çoğunlukla taze kanla çalışmayı tercih ediyorlar. Bilhassa tıp ilminin ilerlemesi, yeni bir çok hastalıkların operasyonla tedavi edilmesi, kana ihtiyacı son derecede arttırmış. Meselâ bir açık kalp ameliyatı için bâzan 15 litre taze kana ihtiyaç oluyor. Yeni doğmuş çocuklarda da bâzan kanın tamamen değiştirilmesi gerekiyor.

Ayrıca plazmaların kurutulması öyle kolayca yapılabilen bir iş değil. Çapa Kan Merkezi ayda ancak 400 şişe plazma hazırlayabiliyor. Bunun için de 800 şişe kana ihtiyaç var. Görülüyor ki modernleşen hayatın her safhasında kana bugün daha çok ihtiyaç görülmektedir.

E!.. Buna göre de kan kaynaklarının verimini arttırmak lazım gelmez mi?

KOLAY DÂVA DEĞİL

Kan yardımı ve kan stoklaması çok teknik bir iş. Kanın içindeki bir çok unsurun diri tutulmasından başka, dozajların da verilen şahsın kanındaki dozajlara uyması lazım. Kanın pıhtılaşmasını temin eden plâketleri havasında tutmak çok güç.

Oysa kandaki bu hassanın kaybolmaması birinci derecede önemli. Lokositlerin ve plâket gruplarının farklılığını da unutmamak lazım.

Kan merkezlerine en çok kanı ordu vermesine rağmen en çok kanı da yine onlar çekiyorlar. Kan merkezi 50.000 şişe kanı yılda stok edebilecek kabiliyete sahip. Ama halkın bu işe alâkasını çekmek lazım.

S O N U Ç : KAN TOPLAMA İŞİ, BUGÜN DE YARIN DA ÖNEMLİ

Yapılan bir çok propagandalara rağmen kan toplama faaliyetlerimiz istenilen seviyede değil. Halkın ilgisinin hiç olmazsa askerler derecesine çıkarılması lazım.

Bunun için Millî Kan programının bir an evvel kanunlaştırılması gerekir. Kızılay bütün çabalarına rağmen bu işte etkili olamıyor.

Bu kanunun Bakanlıklar seviyesinde koordine edilmesi, kan yardımının orta eğitimin tedrisat programlarına konulması ve radyolarda bu işin propagandasının parasız olarak yapılması gerekir.

0 GRUP RH NEGATİF KAN ARANIYOR

Radyolarda bu anonsu zaman zaman duyar ve için için de hırslanır; «bu hastane idarecileri de hiç çalışmıyor» diye söyleniriz.

Oysa 0 grup RH negatif kan en nâdir ve en güç temin edilebilen kandır. Yüzde 15 bulunabilen kanın yüzde 10'u, o da derhal sarfediliyor. Ve hastane anons yapmak zorunda kalıyor.

Kan Merkezi ilgililerine kalsa radyo ile hiç çağrıda bulunmayacaklar. Ama olmuyor işte. Bir vatandaşın hayatı bahse konu olunca kendileri için kamu oyunda olumsuz etki yapacağını bile bile radyoya başvuruyorlar.

BİZDE DE KABAHAHAT VAR

Radyo çağrıları biraz da bizim nemelâzımcılığımızı, kabahatimizi, toplum meselelerine ilgisizliğimizi yüzümüze vurmuyor mu? Biz bu işe gönül vermeyince kan merkezi ilgilileri ne yapsınlar Sun'i olarak kan yapabilse, yapacaklar, ama buna da imkân yok.

Kan toplamanın ekonomik olabilmesi için kısa mesafelerden alınması lazım. Oysa Çapa Kan Merkezi bâzan bir kaç yüz kilometre uzaklara kadar uzanmak zorunda kalıyor.

Bu önemli dâvaya ilgi duymazsak bir gün bizim de kansız kalma tehlikesine düşeceğimiz unutulmamalı sayın okurlarımız...

Kızılaya Mektup

TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

6.4.1965 tarih, 8660 sayı ve 1.11.1965 tarih, 27005 sayılı yazılarınızla bir çift suni bacağı derneğinizden yardım olarak teslim almış bulunmaktayım.

Bu hususta memnuniyetimi yazı ile anlatmama imkân yoktur.

Şu kadarcık arzedeğim ki, yarı ölmüş bir insan olarak yedi baş nüfusumun başında hayattan umudu kesik, yarınından umutsuz bir hayat yaşarken Hilâlli Aynınızla uzattığınız yardım elinizle yaptırmış olduğunuz bir çift suni bacakla beni hayata yeniden kavuşturdunuz. Çoluk çocuğumun az da olsa geçimini temin için ufak tefek satmaya başladım. İşte böylelikle hem kendime hayat verdiniz, hem de kalabalık bir aile yuvasını felâketten kurtardınız. Hayatta yaşadığım müddetçe daima Kızılay Derneğine minnettar kalacağım. Her Türkün kalbine de bu fikirlerimi aşılamaya çalışacağım.

Büyük Türk Milleti Kızılay Derneği ile iftihar eder. Sizlere yardımda bulunanları Cenabıhak çok bahtiyar eylesin. Naçizane şükranlarımın kabulünü arzeder, hürmetlerimi sunarım. 11.4.1966

Kâmil Babayağmur

Adres :

Kayaş - Köstence Mahallesi
No. 320/2 - ANKARA

KIZILAYIN SAKATLARA YARDIMLARI

Gerze Çarşı Mahallesinden Ahmet Alkan Kızılay Şubesinden Genel Merkezin gönderdiği arabayı almadan evvel mahzun, arabayı aldıktan sonra mutlu görünüyor.

Kızılay Genel Merkezinden Gölhisar Şubesi aracılığıyla arabasını alan Hasan Güngör ve Yeşilova Şubesi eliyle arabasını alan Sadık Demiryürek şube yöneticileriyle.

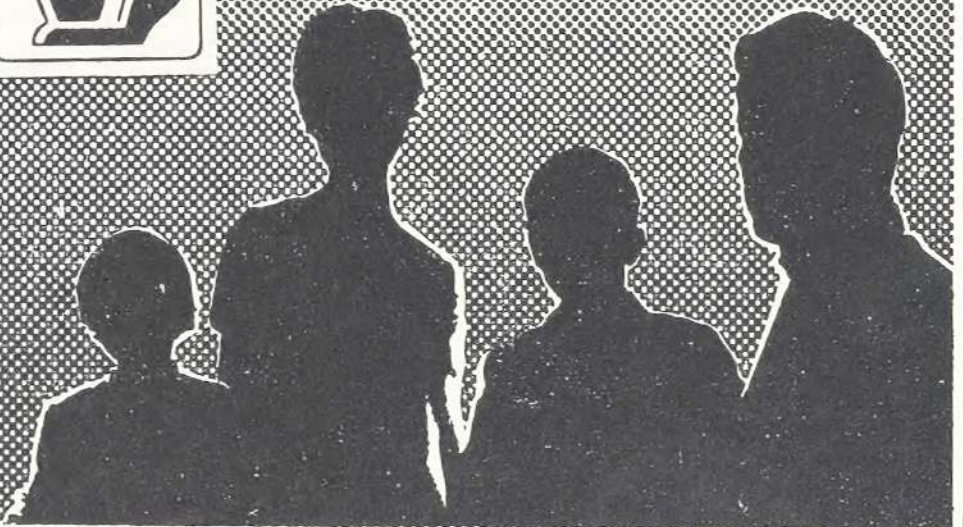
Marmaris'ten Ahmet İnanc, Vezirköprü'den İbrahim Tığ, Kırşehir'den Duran Koç, adı geçen şubelerden Kızılay Genel Merkezi tarafından gönderilen arabalarını teslim aldıktan sonra.

Türkiye Vakıflar Bankası

1965 de
kazanan 75
öğrenciye
ilâveten,
1966 yılında

Sınıfını geçen
75 öğrenciye
2 sene müddetle
her ay 250 şer lira
burs ikramiyeleri

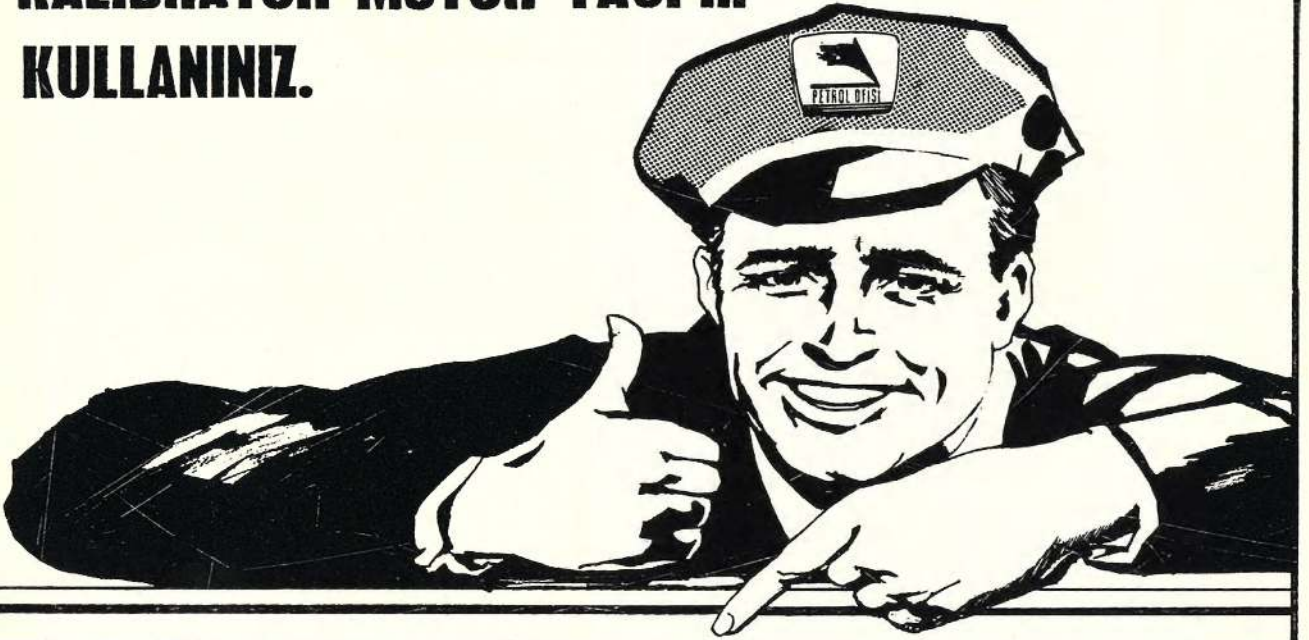
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

PETROL OFİSİ

**SİZDE PETROL OFİSİ
YÜKSEK OKTANLI BENZİNİNİ ve
YEPYENİ BİR FORMÜLLE PİYASAYA SÜRDÜĞÜ
KALİBRATÖR MOTOR YAĞI'Nı
KULLANINIZ.**

petrol ofisi

KIZILAY DERGİSİ

YIL : 4

SAYI : 38

HAZİRAN 1966